

21

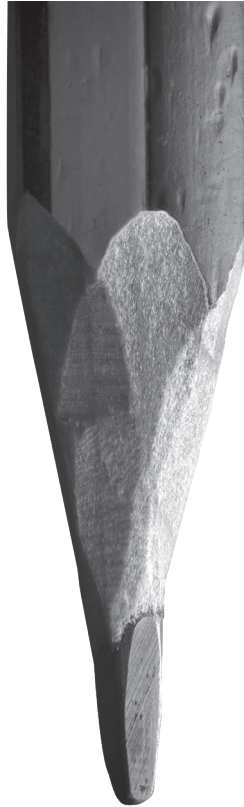
Μολύβια

Ομάδα Δημιουργικής Γραφής
της Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας

21

Μολύβια

τίτλος:
21 Μολύβια

επιμέλεια:
για την Ομάδα Δημιουργικής Γραφής της Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας,
Στέλιος Λιθοξοΐδης

σχεδιασμός εξωφύλλου:
Κώστας Καμαρέτσος

εκδοτικές συμβουλές / επεξεργασία εξωφύλλου / σελιδοποίηση / εκτύπωση:
Εκδόσεις Δίσιγμα
Αθανασίου Διάκου 26 – ΤΚ: 57009, Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310 700682
www.disigma.gr / e-mail: info@disigma.gr

εκδότης:
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Φλώρινας
«ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΠΙΤΟΣΚΑ»

© 2024
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Φλώρινας
«ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΠΙΤΟΣΚΑ»

ISBN: 978-618-86482-3-4

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Φλώρινας
«ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΠΙΤΟΣΚΑ»
Αργυροκάστρου 9 – ΤΚ: 53100, Φλώρινα
Τηλ.: 23850 23118
e-mail: biblflor@otenet.gr

21

Μολύβια

Ομάδα Δημιουργικής Γραφής
της Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας

Συγγραφείς: Παναγιώτης Αγγελόπουλος, Μελομένη Βασιλειάδου,
Αθηνά Βόσδου, Νένα Εμποροπούλου, Δήμητρα Καλεμκερίδου,
Μαρία Καλεμκερίδου, Ζωή Καραγεωργίου, Ελένη Καρκάνη,
Κατερίνα Κετσίδου, Γιώργης Λιαδάκης, Στέλιος Λιθοξοΐδης,
Ασπασία Μίσκα, Χρύσα Μπανιτσιώτη, Ελένη Παπαθεοδώρου,
Λίλιαν Πιτόσκα, Πέγκυ Ρόμπη, Ελένη Σαββίδου,
Πέτρος Στογιάντσης, Αλέκα Τσώκλη, Φανή Χατζητύπη,
Βασιλική Χριστοφορίδου

Επιμέλεια: Στέλιος Λιθοξοΐδης, Κατερίνα Κετσίδου

Περιεχόμενα

Αντί προλόγου	ix
Πεζογραφία.....	1
Φανή Χατζητύπη	2
Παναγιώτης Αγγελόπουλος.....	5
Πέγκυ Ρόμπη.....	6
Ελένη Παπαθεοδώρου.....	8
Μαρία Καλεμκερίδου.....	11
Γιώργης Λιαδάκης Ξενίδης.....	15
Βασιλική Χριστοφορίδου	17
Ασπασία Μίσκα.....	21
Χρύσα Μπαντισιώτη	29
Πέτρος Στογιάντσης.....	31
Δήμητρα Καλεμκερίδου.....	36
Λίλιαν Πιτόσκα	39
Ποίηση	47
Φανή Χατζητύπη	48
Κατερίνα Κετσίδου.....	49
Ελένη Καρκάνη.....	50
Ελένη Σαββίδου.....	51
Στέλιος Λιθοξοΐδης.....	52
Αλεξάνδρα Τσώκλη.....	54
Πέγκυ Ρόμπη.....	55
Βασιλική Χριστοφορίδου	58
Μελπομένη Βασιλειάδου.....	60
Βασιλική Χριστοφορίδου	62
Δήμητρα Καλεμκερίδου.....	65
Μαρία Καλεμκερίδου.....	66
Νένα Εμποροπούλου.....	67

Πέτρος Στογιάντσης.....	70
Αθηνά Βόσδου	72
Λίλιαν Πιτόσκα	78
Θεατρικό κείμενο	81
Μελπομένη Βασιλειάδου.....	82
Λογοτεχνία για παιδιά.....	87
Ζωή Καραγεωργίου.....	88
Πεζοποίηση.....	93
Κατερίνα Κετσίδου.....	94
Σενάριο	101
Λίλιαν Πιτόσκα	102
Ζωή Καραγεωργίου.....	104
Είπαν για την Ομάδα Δημιουργικής Γραφής της Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας... ..	109

Αντί προλόγου

Κάθε γραφή είναι δημιουργική. Στα λόγια του αείμνηστου Μ. Σουλιώτη βασιστήκαμε στην Ομάδα Δημιουργικής Γραφής της Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας και πειραματιστήκαμε σε κάθε συγγραφικό είδος. Γράψαμε, σβήσαμε, ξαναγράψαμε και κυρίως γίναμε καλύτεροι αναγνώστες. Για εμάς, η δημιουργική γραφή πρώτα από όλα σημαίνει ψυχοθεραπεία. Ένα ταξίδι στο οποίο συνδημιουργούμε και είμαστε συνοδοιπόροι, έχοντας ως στόχο να κόψουμε δρόμο και να μοιραστούμε. Γιατί στο μοίρασμα, γεννιούνται οι πιο όμορφες αφηγήσεις.

Στα πέντε χρόνια λειτουργίας μας αποκτήσαμε μέλη και υποστηρικτές από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Μέλη μας έχουν εκδώσει δικά τους έργα και έχουν διακριθεί σε φεστιβάλ και διαγωνισμούς. Οργανώσαμε καλλιτεχνικές δράσεις και συμμετείχαμε σε επιστημονικά συνέδρια και ημερίδες. Συναντήσαμε καλλιτέχνες που κατέθεσαν σκέψεις, τεχνικές και εμπειρίες, βοηθώντας μας να παρατηρήσουμε στον καλλιτεχνικό ορίζοντα σημεία που δεν είχαμε ως τότε αντιληφθεί.

Τομή στην πορεία της ομάδας μας αποτελεί η εποχή της πανδημίας και των εγκλεισμών, περίοδος στην οποία η ομάδα ψηφιοποιήθηκε και ξεκίνησε να συναντιέται ηλεκτρονικά. Με τον τρόπο αυτόν παρουσιάστηκε η δυνατότητα συμμετοχής ατόμων που αγαπούν τη γραφή αλλά ζουν μακριά από τη Φλώρινα. Έτσι, άτομα από άλλους νομούς κατάφεραν να γνωρίσουν τη Φλώρινα μέσα από την τέχνη. Αλλά το πιο σημαντικό, ομογενείς που είχαν αφήσει τη Φλώρινα δεκαετίες πριν, επέστρεψαν σε αυτήν μέσα από τη συμμετοχή τους στην ομάδα.

Η Ομάδα Δημιουργικής Γραφής της Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας συστάθηκε για κάθε άτομο που αγαπά τη γραφή και νιώθει

21 Μολύβια

την ανάγκη να αφήσει στην άκρη τον φόβο και την ανασφάλεια και να συναντήσει ανθρώπους με εφάμιλλες ανησυχίες. Η ομάδα αυτή υπήρξε αποτελώντας θεματοφύλακα σκόρπιων φλωρινιώτικων γραφών για να χαρίσει σε αυτές μια θέση στο πολιτισμικό διηλεκές.

◆

ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

◆

Φανή Χατζητύπη

Δυστοπία

Μονάχη περπατά στον δρόμο της ζωής. Καλύτερα σαφώς από ξύλο, φωνές, υποτίμηση. Δεν είχε τύχη στη ζωή της. Έτσι φαινόταν. Της το 'λεγε κι η μάνα της. Αυτή όμως έπαιρνε δύναμη, χαρά κι ευτυχία από δύο τεράστια, μπλε μάτια, του γιου της. Αυτό το ανεπανάληπτο πλάσμα που άλλαξε τη ζωή της. Τη γέμισε φως κι ελπίδα. Της έδωσε νόημα και σκοπό.

Τον πατέρα, τον έβγαλε από τη ζωή της. Νωρίς κατάλαβε ότι δεν της άξιζε. Είχε δύο πρόσωπα που αποκαλύφθηκαν ξαφνικά. Ευτυχώς έγκαιρα. Γνώρισε τη ζωή και το σκληρό της πρόσωπο. Εικοσιπέντε χρόνων, μόνη, χωρίς δουλειά, μ' ένα παιδί. Η μάνα βοηθός αλλά... δε φθάνει. Κοιτάει γέρους, όποτε μπορεί. Ο κόσμος την εκπλήσσει. Δείχνει αγάπη, κατανόηση, συμπόνια. Ο μικρός άραγε κερδίζει τον κόσμο; Μήπως η δική της υπερηφάνεια;

Λίγο ακόμα και η δουλειά και γι' αυτήν, δεν αργεί. Τουλάχιστον έχει το πτυχίο της νοσοκόμας. Έχει προτεραιότητα ως μονογονεϊκή οικογένεια και ο μικρός θα πάει στον παιδικό. Φτιάχνουν τα πράγματα. Η ζωή είναι μπροστά τους.

Αύριο έχει τα γενέθλια. Ενός έτους! Όλη η πολυκατοικία στο αυτοσχέδιο πάρτι! Ο μπαμπάς ούτε τηλέφωνο. Ας είναι... καλύτερα για όλους.

Η κ. Φρόσω

Η Φρόσω, ήταν η γυναίκα του κυρ Χρήστου του φορτηγατζή. Φωνακλός κι απότομος πάντα. Αγριάνθρωπος! Έλειπε μήνες με το φορτηγό αλλά, όταν επέστρεφε, άραζε στο ποτάμι με τις μέρες με μία μπίρα στο χέρι. Ποτέ δεν τον είδα να κάνει παρέα με τους γείτονες. Έμεναν σε ένα πελώριο –για τα μάτια μου, ίσως– σπίτι δίπλα απ’ το ποτάμι, απέναντι από τη γέφυρα. Την κυρία Φρόσω τη συναντούσα κάθε μέρα πηγαίνοντας στο σχολείο.

«Καλημέρα, κ. Φρόσω».

«Καλημέρα, Αθηνά».

Δύσκολα της έβγαινε η καλημέρα. Πάντα μελαγχολική ήταν. Σκυθρωπή και βυθισμένη στις σκέψεις της. Είχε ένα βλέμμα σκοτεινό, σα να ήθελε κάτι να κρύψει. Φόβος, ντροπή;

Εκείνη την ώρα σκούπιζε το πεζοδρόμιο απ’ τα φύλλα της φλαμουριάς. Κάθε μέρα τα ίδια. Πίστευα ότι ήταν υποχρεωτικό, αφού το κάνουν όλες οι γυναίκες στη γειτονιά. Ή... διασκεδάζαν. Εγώ πάντως έπαιζα με τα φύλλα. Μ’ άρεζε το «χρους-χρους» που ακουγονταν από τον έντονο βηματισμό μου. Σύννεφο σκόνης στον αέρα και τα φύλλα να αιωρούνται. Τέλεια ήταν! Κάθε φθινόπωρο γέμιζαν οι δρόμοι μ’ ένα παχύ στρώμα σε σάπιο μήλο, όπως το ‘λεγε η μαμά και πάντα απορούσα για την περιέργη ταύτιση!

Φορούσε (πάντα νομίζω) μία ρόμπα ζαχαρί με μπλε ανθίακια ενώ έσερνε κάτι λαστιχένιες παντόφλες. Κοντά καλτσάκια και γυμνές γάμπες. Έτσι μικρή που ήμουν, το βλέμμα μου έπεσε κατευθείαν στα πόδια της. «Είναι μελανιασμένα; Μα δεν έχει ακόμα πολύ κρύο», σκέφτηκα. «Καλά, τι δέρμα είναι αυτό με τόσες μελανιές;». Σηκώνω το κεφάλι από περιέργεια και βλέπω τα ίδια μαύρα σημάδια στα χέρια. Αγωνίστηκα να συναντήσω το βλέμμα της. Τα μάτια της όμως, καρφωμένα στο δρόμο, δε βλεφάριζαν. Το σφιχτοδεμένο μαντίλι στο κεφάλι δεν άφηνε να γίνει και τίποτα ορατό από δαύτο. Μου σφίχτηκε το στομάχι. Δε ξέρω, γιατί. Ποτέ δε γελοούσε η κ.

Φρόσω. Γιατί μ' ένοιαξε σήμερα;

Η εικόνα της δε βγήκε από το μυαλό μου. Το μεσημέρι που γύρισα σπίτι, ρώτησα τη μαμά μου.

«Γιατί η κ. Φρόσω έχει μελανιές στα χέρια και στα πόδια»;

Έπιασα ένα αστραπιαίο βλέμμα, της γιαγιάς, σα μυστική, ένοχη συνεννόηση.

Αγωνίστηκα ν' ακούσω τι ψιθύρισε:

«Όχι πάλι...»

Παναγιώτης Αγγελόπουλος

Η κουκουβάγια

Η παλιά φθαρμένη φωτογραφία έστεκε ακόμη εκεί, παρά τα χρόνια που είχαν περάσει. Ο επιβλητικός άντρας έσκαγε ένα μισό χαμόγελο. Φορούσε ένα μαύρο καπέλο, κοστούμι και σακάκι. Την ώρα που είχε πέσει το φεγγάρι, μια γυναικεία φιγούρα άνοιξε την πόρτα του νεκροταφείου. Κάποια κουκουβάγια ακουγόταν κάπου κοντά. Το κρώξιμο δεν την εμπόδισε. Το κάθε άλλο. Το μήνιμα ήταν χορταριασμένο. Αφρόντιστο. Χορτάρια ξεφύτρωναν από δω και από κει. Το όνομα ίσα που φαινόταν. Έβγαλε από την τσάντα το λάδι, το φυτίλι και ένα κάρβουνο. Άνοιξε την πόρτα του καντηλιού που ήταν μέσα στη βρωμιά. Το άναψε. Δεν έκανε τον σταυρό της. Τοποθέτησε και το κάρβουνο μαζί με το λιβάνι. Πυκνός καπνός τάραξε την ησυχία της νύχτας. Έμεινε να τον κοιτάζει στη φωτογραφία. Χαμογέλασε με τις αναμνήσεις της. Δεν υπήρξε θεός για αυτήν... Ούτε για κείνον. Σηκώθηκε απότομα, έπιασε τον σταυρό και φώναξε: «Σ' εκείνους που φταίνε, να περάσουν τα χίλια κακά. Ο δικός μας έρωτας να κυνηγάει τα όνειρα τους. Να μην στεριώσει ζωή και χώμα από το χώμα σου να γίνουν. Να μην ξεπλύνουν το αίμα από τα χέρια τους. Βορά στα όρνεα να γίνουν. Λουλούδι να μην στεριώσουν να δουν, όπως απότομα έκοψαν εσένα, λουλούδι μου...». Πότισε το ξεραμένο χώμα με το δάκρυ της. Η κουκουβάγια έκρωξε αναστατωμένη και κούνησε τα φτερά της. Είχε καταλάβει, άραγε;

Πέγκυ Ρόμπη

Κλεψύδρα

Αχάραγα ξυπνούν κείνα τα όνειρα. Νάτα πάλι... Πέντε έξι κορίτσια, με καλοχτενισμένες φραντζούλες και μακριές πλεξούδες, φουστίτσες και σταράκια λευκά περπατούν σιγοτραγουδώντας με δυο βιβλία παραμάσχαλα.

Στο πρώτο κουδούνι, να σου ένας μαγκάκος με ποδήλατο, από άλλο σχολειό θα 'τανε, πέφτει με φόρα πάνω στο ένα. Ανάσκελα το κορίτσι, τα πόδια στον ουρανό, στη φόρα το βρακί με τα κερασάκια, «ντροπή», είπε η δασκάλα, δυο χαρακιές στα χέρια. Τέλος οι φουστίτσες.

Μετά ήρθε ένας χακί, έτσι τον εφωνάζαμε απ' τα ρούχα που φορούσε, που του μπαμπά του θα 'τανε τα φανταρίστικα. Αυτός κάθε πρωί τραβούσε με δύναμη τα κοτσίδια του άλλου κοριτσιού. Πήγε και το 'πε στη μαμά της και χρατς... πάνε τα κοτσίδια. «Καλύτερα για σένα, για να μη σε πονάει κανείς», της είπε. Και μια και δυο, τέλειωναν τα κορίτσια μου και τα έκανα αυγά.

Τρία τέσσερα, τα έβαλα με προσοχή σε ράφι πάνω απ' το κρεβάτι μου. Αυγά σαν αυτά του Φαμπερζέ. Στολισμένα με χρωματιστά ανθάκια πάνω σε βάσεις με περίτεχνα σκαλιστά πόδια. Τα γυάλιζα κάθε βράδυ, τα χάζευα τα καλοκαιριάτικα απομεσήμερα. Ένας θησαυρός. Μια νύχτα με πανσέληνο άνοιξα την πόρτα μου σε έναν άντρα. Φορούσε δετά, θαρρώ στενά ήταν τα παπούτσια του, μα δεν τα 'βγαλε. Μπήκε στην κάμαρά μου, πήρε το πιο αγαπημένο μου Φαμπερζέ κι έπαιζε. Έπαιζε κι έπαιζε, ώσπου, πώς του 'ρθε, το κλώτσησε. Και πήρε αυτό την κατηφόρα της Αριστοτέλους, εκεί στα δικαστήρια και μπλουμ, βούτηξε στον ποταμό.

Έτρεξα να το προλάβω, μα χώρισε στα δυο· σαν καρυδότσουφλα τα κομμάτια έπλεαν στο νερό μέχρι που τα 'χασα απ' το αφρισμένο βλέμμα μου. Πάνω στο ράφι μετά, μόνο δυο αυγά ντεκουπάζ με πα-

σχαλινή χαρτοπετσέτα σε καλαθάκι ψάθινο. Μια νύχτα, θα 'κανε σεισμό, άκουσα κρατς. Ραγίσανε τα αυγά κι οι κρόκοι, γίνηκαν φλόγες χρυσαφίες σε λαμπάδες της Λαμπρής. «Χριστός Ανέστη»... μάλλον! Και τώρα, άμμος σε μια κλεψύδρα με τακούνια, η μέση λεπτή, τροφαντή στο κάτω μέρος, μισογεμάτη. Ένα τσαντάκι με αλυσίδα στον ώμο και μια μοσχοβολιστή παιώνια στο αυτί. Με αργά βήματα, μα καταϊδρωμένη, περπατά η κλεψύδρα στις όχθες του ποταμού. Αργά, να μην κουνιέται και πολύ και φτάνει η αμμούδα γρήγορα στον πάτο. «Πολλές οι πόρες, φούσκωσε το ποτάμι», είπαν με μια φωνή επτά κόκκοι ενώ έπεφταν από τη μέση της στον κάτω μαχαλά.

Κι εκεί στη γέφυρα του σχολείου, πλατσουρίζει μια πάπια με κρεμασμένες δυο μακριές πλεξούδες και δίπλα μια άλλη σουλατσάρει με φουστίτσα παιδική... Λίγο πιο εκεί στην όχθη, μιαν άλλη που κλωσάει ένα αυγό. Ώ, ένα Φαμπερζέ! Έκραζαν καμαρωτές οι κουτσομπόλες πάπιες: «Αυτή, αυτή είναι, δικά της είναι». Έβγαλε η κλεψύδρα από το τσαντάκι της το χτεσινό κουλούρι και τους το μοίρασε. Αυτό ήτανε, το έραψαν το στόμα τους, ξεχάστηκαν με δύο χούφτες σουσάμι. Μα μέσα στο τσαντί, φάνηκε κι ένα χαρτάκι χιλιοτσαλακωμένο. Το ξετύλιξε και διάβασε:

«Να σ' αγαπάς και να αγαπάς! Είμαι ακόμα εδώ... Χρόνος»

Εκεί στη γέφυρα η κλεψύδρα χαμογέλασε, έβγαλε την παιώνια από το αυτί κι έβαλε τυλιγμένο σαν τσιγάρο το ραβασάκι. Την παιώνια την έκρυψε στον κόρφο της, στη μέση τη στενή. Και φράκαρε η άμμος, σα να μην έπεφτε άλλο Μέχρι που χτύπησε κουδούνι! Κάλεσμα ή σχόλασμα; Δεν ξέρω. Έτριψα τα μάτια μου. Στο κομοδίνο, μια φωτογραφία. Ένα κορίτσι με καλοχτενισμένη φράντζα και μακριά μαλλιά, λευκά σταράκια και ένα χαμόγελο φαρδύ σαν τα μπατζάκια του τζιν της. Δίπλα κάτι παράξενα αυγά... Και Φαμπερζέ και πασχαλιάτικα μαζί ενωμένα, σε ψάθινο καλαθάκι. Και πάνω απ' το κεφάλι μου, δύο κλεψύδρες. Με την πολλή αμμούδα επάνω από τη μέση τους, αναμαλλιασμένες και ξυπόλητες. «Σήκω μαμά, δε βρίσκουμε κάλτσες».

Ελένη Παπαθεοδώρου

Εκεί, στη μέση του δρόμου

Δεν ήθελα να έρθει ποτέ αυτή η μέρα. Έλεγα θα πάρω ρεπό. Δεν πρόκειται να το υποστώ ποτέ ξανά. Ποτέ και ξανά. Δύο λέξεις που τριγυρίζουν από το πρωί στο μυαλό μου. Είμαι τόσο πεισματάρης όμως, που πάντα πάω κόντρα σε αυτά τα υποτιθέμενα πρέπει. Τα πρέπει που έχει σχηματίσει το μυαλό μου. Τι φταίει για αυτό; Μα φυσικά εκείνα τα δύο ανθρώπινα εργαλεία που κάνουν το σώμα μας να λειτουργεί. Στη δική μου περίπτωση προφανώς δυσλειτουργούν και τα δύο. Σκέφτομαι με την καρδιά και αισθάνομαι με το μυαλό. Πολύ περίεργο το πώς γίνεται αυτό, αλλά γίνεται. Το πιο περίεργο είναι ότι το παραδέχομαι κιόλας.

Ντύθηκα για να πάω στη δουλειά. Η αλήθεια είναι ότι υποσυνείδητα επέλεξα την καλοσιδερωμένη μπλούζα μου. Έφτιαξα και λίγο περισσότερο τα μαλλιά μου. Το ήξερα ότι θα σε συναντήσω. Έχει χαραχτεί στο μυαλό μου η ημερομηνία που έρχεσαι πάντα στο ίδιο σημείο, την ίδια ώρα. Εκεί, στη μέση του δρόμου. Μια φορά τον χρόνο γίνεται αυτή η καταραμένη συνάντηση. Σε άκουσα να το λες με τις φίλες σου. Έστριψα ένα τσιγάρο, πήρα τα κλειδιά και μπήκα στο αυτοκίνητο. Άναψα το τσιγάρο και ενώ φυσούσα τον καπνό έφευγε μαζί του και ένα βάρος. Θέλω να σε δω, αλλά δεν θέλω. Γιατί δεν πήρα ρεπό σκεφτόμουνα. Επιτέλους, έφτασα.

Μηχανικά κοιτούσα το ρολόι. Ήταν έξι η ώρα και δεν φάνηκες. Ναι, ξέρω και την ώρα που κάνετε τη μεγάλη εμφάνιση. Σκέφτηκα πως δεν θα έρθεις. Νευρίασα. Θέλω να σε δω και δεν θέλω. Ξαφνικά ακούω γέλια κοριτσιών. Απρογραμμάτιστα, προγραμματισμένα. Γυρίζω και σε βλέπω. Είσαι πλάτη και ποζάρετε για φωτογραφίες. Selfie. Η μόδα της εποχής. Πανάθεμά σε. Τι κάνεις στην πόλη μου πάλι; Αλλάξτε πόλη. Ένα σωρό αναπάντητα ερωτήματα. Γύρισες. Σε είδα. Δεν με είδες νομίζω. Ξέρεις όμως ότι βρίσκομαι εκεί. Τόσο

λαμπερή και τόσο χαμογελαστή, όπως πάντα. Έχει ζέστη ακόμη, παρόλο που είναι Οκτώβριος. Εσύ ακόμη μαυρισμένη. Προφανώς πέρασες ένα ζεστό καλοκαίρι. Πάλι μακριά μου. Μα τι λέω ο τρελός. Ποτέ δεν ήσουν δικιά μου. Φοράς ένα από εκείνα τα αέρινα φορέματα που όπως φαίνεται τα αγαπάς τόσο πολύ. Στο χέρι κρατάς πάντα μια ζακέτα γιατί κρυώνεις εύκολα. Και πού τα ξέρω όλα αυτά; Μα σε ψάχνω κρυφά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Σε παρατηρώ αδιάκριτα, όσες φορές έτυχε να σε συναντήσω από κοντά. Πάνε τώρα πέντε χρόνια που γίνεται αυτό. Τα μάτια μου και σήμερα καρφωμένα εκεί. Γελάς με τις φίλες σου. Είσαι τόσο ευτυχισμένη. Άραγε γελάς πάντα τόσο πολύ ή μήπως είναι ένα καμουφλάζ της δυστυχίας σου;

Ξεκίνησα να τα χάνω. Ξέρω πως θα έρθεις εδώ. Στο ίδιο σημείο. Εκεί στη μέση του δρόμου. Θα πάρετε καφέ και θα κάτσετε στο απέναντι παγκάκι. «Ένα φρέντο εσπρέσο σκέτο, αλλά βαρύ» λες κάθε φορά και μου χαμογελάς. Μόνο οι ψυχασθενείς πίνουν καφέ σκέτο. Στην προκειμένη περίπτωση μάλλον εγώ θα καταλήξω ψυχασθενής. Ξέρω ότι θα μου μιλήσεις. Νιώθω και τη δική σου αμηχανία. Ή έστω έτσι ελπίζω. Θέλω να ορμήσω και να σε πάρω αγκαλιά. Να σε σφίξω. Σήμερα γιατί έκανες τα μαλλιά σου αλογοουρά; Για να τονίζονται όλες οι τέλειες ατέλειες του προσώπου σου και τα καταγάλανα μάτια σου; Εντυπωσιακά εντυπωσιακή. Ως πότε θα ζω αυτό το βασανιστήριο. Είναι γλυκό όμως, στο σώμα ειδικά, δεν μπορώ να πω. Μου προκαλείς ρίγος, έξαψη και όλα τα σχετικά. Ακόμη και εδώ, στη μέση του δρόμου. Συνεχίζω να φτιάχνω καφέδες στους πελάτες. Τα μάτια μου είναι καρφωμένα εκεί. Μα πιο πολύ τα αυτιά μου. Θέλω να σε ακούω. Να απολαμβάνω το χαχανητό σου και να κάνω σκέψεις.

Συγγνώμη που οι σκέψεις μου δεν είναι και πολύ σοβαρές. «Πάλι καλά που φέτος τα κατάφερα κορίτσια έστω και για μια μέρα. Έφερα μόνο αυτά που φοράω και μια αλλαξιά για αύριο. Υπόσχομαι του χρόνου να το κανονίσουμε πιο πολλές μέρες», σε ακούω να

λες. Μια μέρα. Μάλιστα. Μια μέρα και πέρασες πάλι από εδώ; Αν είναι δυνατόν... Τόσα όμορφα μέρη στον κόσμο, εδώ γιατί έρχεστε για reunion; Νησιά Ελλάδας, Ιταλία, Ισπανία, Καραϊβική, Αφρική, Αμερική, δεν τα έχετε ακούσει αυτά τα μέρη κοπελιές; Δεν αντέχετε. Δεν σε αντέχω. Δεν με αντέχω άλλο.

Σας βλέπω που πλησιάζετε όλες. Νομίζω είστε πέντε. Δεν ξέρω. Εσένα κοιτάω. Είσαι ένα αερικό μέσα σε αυτό το λουλουδένιο φόρεμα. Η ουρά από τους πελάτες είναι τεράστια. Σκέφτομαι αμέσως πως αν κάτσετε να περιμένετε, θα είσαι απέναντί μου για ώρα. Δεν σε θέλω απέναντί μου. Δίπλα μου σε θέλω. Παιρνω ανάσα. Προσπαθώ. Δεν μπορώ. Θέλω, αλλά δεν μπορώ. Υπάρχει τελικά και το θέλω αλλά δεν μπορώ. Δεν κρατιέμαι. «Παράτα με και εσύ με τον καφέ σου», ούρλιαξα στον επόμενο πελάτη. Έμεινε άλαλος. Βγάζω την ποδιά μου και την πετάω πάνω στην καρέκλα. Ψάχνω για τα κλειδιά μου και εξαφανίζομαι. «Αφεντικό, κάθε 6 Οκτωβρίου εγώ θέλω ρεπό. Αν δεν με απολύσεις σήμερα βέβαια», φώναξα ενώ απομακρυνόμουν. Εκεί, στη μέση του δρόμου. Σε άφησα, με άφησα, μας άφησα.

*Μαρία Καλεμκερίδου***Παραμονή Πρωτοχρονιάς**

Σε λίγες ώρες ξημέρωνε Παραμονή Πρωτοχρονιάς. Από τα ορθάνοιχτα παραθυρόφυλλα κρύος αέρας έμπαινε στο δωμάτιο. Τα δάκρυα έρρεαν ασταμάτητα πάνω στο αποστεωμένο πρόσωπο της, το πρόσωπο που άλλοτε έσφυζε από ζωή. Κρατώντας στο χέρι ένα ποτήρι γεμάτο με κάποιο χρυσοκίτρινο υγρό, διάβαζε ξανά τις παλιές συνομιλίες τους, τα ερωτόλογα και τις υποσχέσεις που κάποτε της είχε δώσει.

Ποιος ξέρει πόσος καιρός είχε περάσει από την τελευταία φορά που τον είδε, από εκείνη την τελευταία φορά που τον αντίκρισε στην αγκαλιά μιας άλλης. «Θέλω να διακόψουμε», της έγραψε λίγο αργότερα, έτσι ξερά, χωρίς εξηγήσεις. Προσπάθησε να τον βρει, να τον ρωτήσει, μα άδικος κόπος· ο συνδρομητής δεν υπήρχε πια.

Φορώντας ένα φθαρμένο τζιν και μια κοντομάνικη μπλούζα, με τα μαλλιά της λυτά και τα πόδια της γυμνά, βγήκε στον κεντρικό δρόμο. Άρχισε να ανηφορίζει προς τον λόφο που είχαν για πρώτη φορά ενώσει τα σώματα τους, εκεί που κάποτε είχε ορκιστεί να είναι πάντα δίπλα της. Όσοι την έβλεπαν να περπατάει σαν χαμένη, επιτάχυναν το βήμα τους ή άλλαζαν πεζοδρόμιο. Ένα μικρό παιδί μονάχα, με κόκκινο σκούφο τη σταμάτησε και τη ρώτησε αν ήταν καλά. Χαμογέλασε θλιμμένα, χάιδεψε άτσαλα το αναποκοκκινισμένο προσωπάκι του και ψιθύρισε κάτι τόσο αχνό, που παρασύρθηκε από τον μανιασμένο αέρα.

Όταν έφτασε στο σταυροδρόμι κοίταξε για λίγο πίσω της. Το βλέμμα της στάθηκε στα μεγαλοπρεπή κτήρια και στο παγωμένο ποτάμι που χώριζε την πόλη στα δυο. Με βήμα αργό έφτασε στο σημείο που ήθελε. Ακούμπησε στον κορμό του δέντρου, εκείνου του δέντρου που είχε χαραγμένο τα αρχικά τους και μύρισε την κάπνα που έβγαине από τα αναμμένα τζάκια. Φαντάστηκε τα μά-

τια του, εκείνα τα γαλαζοπράσινα μάτια που την έκαναν να χάνεται. Άκουσε την μπάσα φωνή του, τη φωνή που κάποτε ψέλλιζε με πάθος το όνομα της και τη στιγμή που μια κουκουβάγια έκρωξε, κραύγασε και εκείνη για τελευταία φορά.

Σε λίγες ώρες ξημέρωνε Παραμονή Πρωτοχρονιάς. Στον λόφο, πάνω από το ποτάμι, εκεί που κάποτε είχαν δοθεί όρκοι αγάπης και δυο κορμιά είχαν γίνει ένα, βρέθηκε ένα σημείωμα πρόχειρα γραμμένο. «Θα σ' αγαπώ για πάντα»...

Εγώ, η άλλη

Εγώ είμαι εγώ. Ή μάλλον όχι· εγώ είμαι η άλλη. Είμαι και η άλλη. Αυτή η άλλη, είναι κομμάτι του εαυτού μου, είναι και αυτή εγώ. Προσπαθώ να σπάσω τα δεσμά μου, να ξεφύγω από την πίεση που μου ασκεί. Δεν είναι εύκολο· με εξαντλεί όλη αυτή η πάλη που συμβαίνει ανάμεσα μας. Μερικές φορές με κάνει να φέρομαι αλλοπρόσλλα· είναι στιγμές που δεν με αναγνωρίζω. Χάνω τον έλεγχο, γίνομαι σκληρή, απότομη και απόμακρη.

Αυτή η άλλη είναι το αντίθετο από αυτό που είμαι εγώ. Ώρες-ώρες δεν την αντέχω. Με εκνευρίζει όταν επιμένει, όταν θέλει να περνάει το δικό της, όταν γκρινιάζει χωρίς λόγο. Θέλω να την ξεφορτωθώ. Είναι δύσκολο, το ξέρω. Πώς να την διώξω; Είναι κομμάτι του εαυτού μου, είναι το κομμάτι εκείνο που με συμπληρώνει. Δεν έχουμε πολλά κοινά· είμαστε θαρρείς δυο διαφορετικοί άνθρωποι εγκλωβισμένοι στο ίδιο σώμα. Μόνο στα βιβλία ταιριάζουμε· μόνο με αυτά είναι που ηρεμεί. Γαληνεύει, προσηλώνεται και γίνεται κάπως υποφερτή. Όταν η ιστορία δεν της αρέσει μου πάει κόντρα. «Ωρα να βγεις. Παράτα το» μου λέει. Εγώ όμως δεν θέλω· πρέπει να φτάσω μέχρι την τελευταία σελίδα, μέχρι την τελευταία συλλαβή. Να δω αν η ιστορία θα έχει το χάπι εντ των παραμυθιών ή αν ο ήρωας πεθαίνει. Όταν συμβαίνει αυτό... Εγώ να κλαίω με λυγμούς πενθώντας σαν να ήταν ο θάνατος ενός καλού μου φίλου και αυτή να με κοιτάει με ένα μειδίαμα στα χείλη, σαν να μου λέει «είσαι αδύναμη».

Μακάρι να υπήρχε τρόπος να μπει στο αθόρυβο· πολύ θα ήθελα να μην ξανακούσω την φωνή της. Όταν είμαι ήρεμη στέκεται απέναντι μου και μου υπενθυμίζει όλα όσα πρέπει να κάνω αλλά δεν θέλω. Όταν κάνω λάθος, με θράσος μου λέει «Σου τα' λεγα». Προσπαθεί να με ελέγχει, να ορίζει την ζωή μου. Εκτός των άλλων είναι και οργανωτική· έχει μανία με την τάξη. Όταν τα πράγματα δεν είναι στην θέση τους τρελαίνεται. Μουρμουράει ακατάπαυστα

μέχρι όλα να γίνουν όπως θέλει και μετά σωπαίνει για λίγο μέχρι να βρει την επόμενη αφορμή για να αρχίσει από την αρχή.

Τα βράδια, όταν προσπαθώ να κοιμηθώ σιγοψιθυρίζει θυμίζοντας μου όλα εκείνα που θέλω να ξεχάσω, που προσπαθώ να σβήσω οριστικά από την μνήμη μου. Της γυρίζω την πλάτη. Επιμένει· λέει, λέει, λέει ώσπου κάποια στιγμή το μουρμουρητό γίνεται νανούρισμα και τα βλέφαρα μου κλείνουν. Εκεί δεν μπορεί να με ταραξει· είμαι μόνο εγώ και τα όνειρα μου. Με την έλευση της νέας ημέρας ξανά τα ίδια. Προσπαθώ να την απωθώ· να μην την αφήνω να παρεμβαίνει στις επιλογές μου. Άλλες φορές τα καταφέρνω, άλλες όχι. Όπως και να έχει την αντιμετωπίζω· δεν αφήνω να κάνει αυτή κουμάντο. Όσο παράδοξο και αν φαίνεται, κάποιες στιγμές σκέφτομαι ότι δεν θα άντεχα μακριά της. Είναι εγώ· είμαι εγώ και αυτό δεν πρόκειται να αλλάξει.

Γιώργης Λιαδάκης Ξενίδης

Επίτευξη στόχου

Κάποτε ήταν ένας νεαρός. Του άρεσε πάρα πολύ να γράφει παραμύθια, ιστορίες ποιήματα. Όνειρο του ήταν να γίνει συγγραφέας, σαν τον δάσκαλο του, που τον είχε πρότυπο. Ήθελε να αφήσει ως κληρονομιά στην ανθρωπότητα το γραπτό του έργο. Δεν τον ενδιέφερε να γίνει γνωστός, καθώς στην εποχή που ζούσε αρκετός κόσμος έγραφε βιβλία, μόνο και μόνο από την απληστία της φήμης. Μπορώ να πω πως η γραφή του ήταν αξιόλογη και είχε, αυτό που λέμε έμπνευση.

Όμως είχε ακόμα πολλά να μάθει και σ' αρκετά να βελτιωθεί για να γίνει το όνειρο του πραγματικότητα. Δεν ήταν εύκολο να καταλάβει τι του λείπει και τι χρειάζονταν. Έπρεπε να το βρει μόνος του. Ένα μοναχικό ταξίδι αναζήτησης. Κι έτσι ξεκίνησε να ψάξει να βρει αυτά που θα τον έκαναν καλό συγγραφέα. Τότε διαπίστωσε πως δεν πίστευε αρκετά στον εαυτό του. Τον επηρέαζε πάντα η γνώμη των άλλων. Έπρεπε να 'χει πίστη, να μην τα παρατάει και να αγωνίζεται, πάρα τις δυσκολίες. Να έχει όνειρα που να αξίζει να παλέψει γι' αυτά, να μην κοιτάει τους γύρω του, αλλά μέσα του και να μην συγκρίνει τον εαυτό του με τους άλλους. Είχε δίπλα του ανθρώπους που του λέγαν να πιστέψει σ εκείνον.

Ύστερα θυμήθηκε πως πάντα βιαζόταν κι αυτό του 'χε κοστίσει αρκετά πράγματα στην ζωή. Δεν είχε μάθει να περιμένει και στην πρώτη αποτυχία κατέρρευε απογοητευμένος. Τα καλύτερα πράγματα στη ζωή έρχονται μετά από σκληρή δουλειά και κόπο. Γι' αυτό είναι απαραίτητη η υπομονή. Πίστη, υπομονή, προσπάθεια, σκληρή δουλειά. Κάτι ένοιωθε πως λείπει, κάτι που ο δάσκαλος, που τόσο ήθελε να μοιάσει, του το υπενθύμιζε κάθε φορά που ένιωθε απαισιοδοξία.

Η ελπίδα φυσικά. Η αισιοδοξία και η θετική σκέψη. Πως όλα είναι δυνατά αρκεί να το θέλουμε και να το προσπαθούμε. Να επιμένουμε ακόμα κι όταν όλα μοιάζει να 'χουν τελειώσει. Όποιος ελπίζει ακόμα και στα πιο δύσκολα δεν σταματάει να μάχεται. Θετική σκέψη, ελπίδα, χαμόγελο. Μια δύναμη που είχε ξεχάσει πόσες φορές τον βοήθησε να κερδίσει πολλές μάχες. Ευτυχώς δεν την είχε χάσει. Υπομονή, επιμονή, πίστη, ελπίδα. Δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι που θέλουμε, να γίνει αμέσως. Πρέπει να περιμένουμε, να μην σταματάμε, όσο χρόνο κι αν χρειαστεί να μας πάρει. Τίποτα σπουδαίο δεν έγινε χωρίς τα παραπάνω.

Όταν ο νεαρός συνειδητοποίησε όλα αυτά, χαμογέλασε. Κατάλαβε τι έπρεπε να κάνει. Πήρε μια βαθιά ανάσα και άρχισε να γράφει.

Βασιλική Χριστοφορίδου

Μαριονέτα χωρίς σχοινιά

Το κουτί είναι το σπίτι μου. Με κάνει να νιώθω ασφάλεια. Χαμογελώ στο ενδεχόμενο της μη έκθεσής μου. Αυτής του αληθινού μου εαυτού. Γιατί ο άλλος που προβάλλω είναι αρεστός στον κόσμο. Μοναδικός στόχος το γέλιο των θεατών. Χρησιμοποιούμενη από διάφορα χέρια. Ανάλογα με τα καπρίτσια του καθενός. Μπορεί να με πετάξουν στο κουτί. Να με χειρίζονται βίαια. Μόνο και μόνο να κερδοσκοπούν. Αλλά ποιος νοιάζεται για εμένα, πραγματικά; Προγραμματισμένη να κουνιέμαι με εντολές. Τα σχοινιά μου – δεσμά στα όνειρά μου. Κοιτάξτε με. Δεν σας αρέσω; Για τους περισσότερους είμαι μια απλή μαριονέτα. Άψυχη. Χωρίς δική της βούληση. Μέσα μου ένα απέραντο κενό. Φοβάμαι, όμως, το παραμικρό βήμα. Τι να επικρατεί εκεί έξω;

Ακούω τους περισσότερους «κουκλοφίλους» μου να λένε «καλά είσαι εδώ. Η ζωή έξω είναι σκληρή». Μόνο μια μικρή χαραμάδα φωτός. Ξαφνικά, οι ήχοι στήνονται επιβλητικά γύρω μου. Σκιές–τέρατα τρεμοσβήνουν στο λιγοστό φως. Η ανάσα πιο κοφτή. Τη γνωρίζω πολύ καλά. Έρχεται η μεγάλη στιγμή. Τόσες και τόσες πρόβες του δημιουργού μου για να τα καταφέρει. Πάντοτε στις επιτυχίες, μόνο εκείνος. Σαν να μην υπήρξα ποτέ. Απεριόριστες ώρες να ρυθμίζομαι στον καθρέφτη του. Κι αυτός να παίρνει διάφορους μορφασμούς. Στο τέλος, πάντα, με πετούσε στο κουτί. Φανερά ικανοποιημένος έσκαγε σε δυνατά γέλια. Το κουτί ταρακουνιέται. Δε νιώθω τον πόνο μπροστά στο μεγάλο αυτό βήμα. Κλείνω τα μάτια. Φαντάζομαι τη ζωή που θα 'χω.

Ελεύθερη να τρέχω στην πεδιάδα. Να ανοίγω τα χέρια. Να αγκαλιάζω τον ουρανό. Απαλλαγμένη από σχοινιά. Ανοίγει η αυλαία. Χειροκροτήματα από παντού. Αρχίζει να μ' ειρωνεύεται. Με πήγε σαν δώρο στην κόρη του. Εκείνη άρχισε να τσιρίζει. «Τι

πανάσχημη κούκλα! Παντού είναι χαλασμένη!». Οι θεατές αποδοκιμάζουν. Με μιας με πετάει στο πάτωμα. Με μια ταλάντευση σηκώνομαι. Τραβάω τα σχοινιά μου. Δύσκολο να απελευθερωθώ από αυτά. Ακούω τον δημιουργό μου να με φωνάζει. «Έλα εδώ! Με κατέστρεψες!». Αρχίζω να τρέχω με όση δύναμη μου απέμεινε. Τα σχοινιά μου μπλέχτηκαν στα πόδια. Σκόνταψα, αλλά συνέχισα να τρέχω. Ποδοπατήματα με κάνουν να πανικοβάλλομαι. Μια κυρία πάτησε στα σχοινιά μου. Τα τραβάω και αυτά σχίζονται.

Τρέχω προς το φως. Προσπαθώ να χαθώ στο πλήθος. Ανοίγει η πόρτα. Αυτοκίνητα κορνάρουν. Φρεναρίσματα με κάνουν να αντιστέκομαι. Η καρδιά μου χτυπά δυνατά. Δεν μένει να κοιτάξω τίποτα άλλο. Γυρνάω. Βλέπω τον δημιουργό μου να με ψάχνει εκνευρισμένος. Περνάω απέναντι από τον δρόμο. Μετέωρη στο εδώ και στο πουθενά. Δεν μένει άλλη λύση. Σίγουρα σε λίγα λεπτά θα με βρει. Βουτώ ανοίγοντας τα χέρια μου. Επιτέλους, ελεύθερη! Άραγε, τόσο φωτεινή είναι η ζωή πέρα από το κουτί;

Το ποτάμι της ζωής

Αυτό που κυλάει είναι η ίδια η ολοκλήρωση. Δύο ρυάκια μεμονωμένα που ξεκίνησαν για το δικό τους ταξίδι. Αβέβαια για το τι θα συναντήσουν. Τις δυσκολίες που θα χρειαστεί να κατακλύσουν. Μεταπόβλητα από τη φύση, οδεύουν προς τον σκοπό τους. Το καθένα ξεχωριστά με την ελπίδα για την υπέρβαση προς τη ζωή. Κάπου στην πορεία, συναντιέται το ένα με το άλλο. Γίνονται ένα ορμητικό ποτάμι προς το άγνωστο. Φαντάζει πιο οικείο, όταν το διαβαίνουν συντροφιά. Παρασύρουν πολλές φορές ψέματα, κακίες και ενοχές. Διασχίζουν ακόμη και τις πιο μικρές σχισμές. Δίνουν ζωή, εκεί όπου δεν έβρεξε αγάπη. Αναχωρούν για την ελπίδα. Βάζουν πλώρη για τα όνειρα που μείναν σε στείρα γη.

Δίνονται σε ό,τι ανθίζει. Μα μπορεί να κατακλύσουν τα ζιζάνια που φθείρουν ό,τι αξίζει. Υπερασπιστές της ομορφιάς. Αγωνιστές της καλοσύνης προς τη μητέρα που μας έπλασε. Αν κανείς ευλαβικά πλησιάσει να το γευτεί, θα θελήσει να σταθεί να το ακούσει. Έχει να του διδάξει πολλά, τα βάθη που κρύβουν μέσα τους τα μυστικά. Μα αν απερίσκεπτα σκύψει, επιθυμήσει να το διεκδικήσει, θα τον παρασύρει στην ορμή του. Είναι τρυφερό σε ό,τι είναι ευάλωτο, μικρό. Το φως του θα σε μαγνητίσει, την αλήθεια του θα θελήσεις. Είναι θαρραλέο στην αλλαγή, ντροπαλό στην επιβράβευση των άλλων. Αντλεί δύναμη από τον εαυτό του και θάρρος από το μαζί.

Το ίδιο χρώμα που βαδίζω, είχε περάσει από αιώνες καρποφορίας. Μύριζε φροντίδα και ζωντάνια. Μελωδίες που ηχούσαν στην καρδιά σου φωνάζοντας «βιάσου να ζήσεις!». Ένα ποτάμι πέρασε που έσφυζε από ζωή. Μα ποτέ δε στέρεψε από αλήθεια. Έδινε πάντα χωρίς ανταπόδοση. Αγαπούσε βαθιά. Συγχωρούσε τα λάθη τα ανθρώπινα. Τώρα κάτι βήματα μαρτυρούν όσα πέρασαν και αργούν να έρθουν. Είθε να εμπνευστώ από ένα τέτοιο ποτάμι υπενθυμίζοντας στον εαυτό μου ότι μπορώ να αφήσω το στίγμα μου με το να

ερωτευτώ τη ζωή με ένταση. Να είμαι παθιασμένος με την κάθε στιγμή και να χαράξω τη δική μου χορογραφία στο ταξίδι αυτό της δικής μου ύπαρξης.

Ασπασία Μίσκα

Ποιος γελά τώρα;

Θέλω δώδεκα λεπτά από τον χρόνο σας. Τόσο θα σας πάρει να διαβάσετε την ιστορία του φίλου μας. Και είναι σημαντικό να τη διαβάσετε, επειδή είναι ότι έχει απομείνει από τον εαυτό του. Μαζί με ένα σάπιο πόδι. Την πρώτη φορά που πήγα σπίτι του έμεινα άναυδη. Ζούσε σε κατάσταση πολέμου. Πίσω από κάθε παραθυρόφυλλο υπήρχαν «ατάκτως ερριμμένα» ότι μπορεί να φανταστεί κάποιος. Έπιπλα, ρούχα, ξύλα, καδρόνια, μαξιλάρια που κάποτε στόλιζαν κάποιον καναπέ, σακούλες, σακούλες, σακούλες, θεέ μου πόσες σακούλες. Παπούτσια, σπασμένο ποδήλατο, καλάθια, κουβέρτες, καπέλα, μπουκάλια, πιάτα, άδεια μπουκάλια νερού, γεμάτα μπουκάλια νερού. Το πρώτο σκαλοπάτι έγερνε προς τη μία πλευρά. Σκέφτηκα να βάλω ένα κουτί από μιογιά για να γίνει ίσιο. Το ξανασκέφτηκα κι αποφάσισα πως είναι καλύτερο να το αφήσω ως έχει. Μπορεί να τα έκανα χειρότερα.

Στο μικρό του δωματιάκι μόλις που χωρούσες να περάσεις. Το παράθυρο ήταν καλυμμένο με κάπνα. Όλα στο δωμάτιο ήταν καλυμμένα με κάπνα. Απομεινάρια μιας παλιάς φωτιάς; Ρωγμές στους τοίχους και μια φωτογραφία μισοσπασμένη, μαυρισμένη, στραβή. Στο πάτωμα τα σανίδια που κάποτε γυάλιζαν από το λούστρο τώρα ήταν καλυμμένα με ένα σκληρό στρώμα βρωμιάς. Βρωμιά όχι από αυτή που βλέπεις πως κάτι έπεσε, δεν σκουπίστηκε και άφησε λεκέ. Όχι. Ένα νέο πάτωμα σε αυτό που ήδη υπήρχε. Και δεν έπρεπε να είναι έτσι, ήταν επικίνδυνο για την κατάσταση του. Το ποτάμι ήταν φίλος του κι οι γάτες που έδιωχναν τα ποντίκια από το πιάτο. Ποιος έκανε μεγαλύτερη ζημιά δεν κάτσαμε ποτέ να μετρήσουμε. Έπιασε την κατηφόρα όταν άνοιξε μια πληγή που δεν έλεγε να κλείσει. Έτσι τουλάχιστον πίστευα στην αρχή. Τον έτρωγε λίγο-λίγο. Όμως

αυτός, σαν άλλος Διοσκουρίδης, ήταν ακλόνητα πεπεισμένος πως η φύση και η θάλασσα θα γιάνουν το πρόβλημα του.

«Τι ξέρουν αυτοί;», έλεγε για τους γιατρούς. «Εγώ ξέρω τι χρειάζεται. Θάλασσα. Να κάνω μπάνια στη θάλασσα». Κάθε φορά που έλεγε για τη θάλασσα, το βλέμμα του πλανιόταν στον ορίζοντα λες κι έψαχνε να δει προς τα που ήταν η θάλασσα. Αναρωτιόμουν αν είχε δει ποτέ θάλασσα. Ή αν ήταν ευσεβής πόθος. «Πάμε στο φαρμακείο», του έλεγα. Δεν ήθελε ούτε στο νοσοκομείο να πηγαίνει. Ερχόταν κουβαλώντας ένα πληγωμένο πόδι, μια πληγωμένη ζωή κι ακόμα χειρότερα ένα πληγωμένο μυαλό. Παίρναμε τα απαραίτητα – όσα μπορούσαμε – και ξεκινούσαμε να βρούμε παγκάκι να κάτσουμε για έναν υποτυπώδη καθαρισμό. Τι να καθαρίσεις; Τις σάρκες που σέρνονταν μέσα σε ένα κομμένο–ξώφτερο σανδάλι; Ένα παντελό-νι που έμενε χωρίς να καθαριστεί μέρες ολάκερες, ίσως βδομάδες; Χωρίς νερό στο σπίτι. Εκείνον τον μακρύ χειμώνα είχαν σκάσει οι σωλήνες κι είχαν μείνει να χάσκουν σαν στόματα πεθαμένων. Χωρίς ρεύμα. Με τι λεφτά να το πληρώσει;

Ένας φακός η συντροφιά του κι ένα ραδιοφωνάκι με μπαταρίες. Ακόμα και το ρολόι ήταν σταματημένο γιατί δεν είχε μπαταρία. Σταματημένη κι η ζωή του. Σταματούσε το σφύριγμα κι έσκυβε να δει τι κάνεις. Του εξηγούσες. Κουνούσε το κεφάλι. «Κάντο» σου έλεγε. Περίεργα παιχνίδια που παίζει το μυαλό. Δεν ήταν οι γνώσεις που μετρούσαν. Η εμπιστοσύνη. Όπως κάθε πλάσμα στη φύση που πρωτοβλέπεις και προσπαθείς να το πλησιάσεις. Αργά αλλά σταθερά. Να σε μυρίσει, να σε αποδεχτεί. Ανεξήγητο πως σε άφηνε να πλησιάσεις έναν άνθρωπο με παραληρητικές ιδέες, βαθιά αποδιοργανωμένη συμπεριφορά και λεκτικές εκρήξεις. Η παρουσία του γίνονταν αισθητή προτού εμφανιστεί, ένα σφύριγμα σε προετοίμαζε πως έρχεται. Στην πραγματικότητα ελάχιστες φορές είχα παρατηρήσει κάτι τέτοιο. Ίσως προτού την τελευταία περιπέτεια υγείας, ίσως προτού αντιληφθεί με τη βοήθεια κι άλλων ανθρώπων πως τα πράγματα δεν πάνε καλά.

Δεν μπορούσε παρά ελάχιστα βήματα να κάνει. Έπρεπε τότε να κάτσει. Έτσι ήταν. Όσπου χάθηκε. Έπαψε να είναι παρών στα καφενεία. Κανείς δεν τον είδε στη λαϊκή. Πόσες φορές δεν έχουμε συναντήσει ανθρώπους στη ζωή μας που λένε, «εγώ αυτό θα το έκανα έτσι...ή αλλιώς;» Πόσες φορές δεν έχουμε μείνει αμίλητοι μπροστά σε ένα υπερφίαλο εγώ που χτίζει παλάτια με τα λόγια; Ευτυχώς όμως υπάρχουν και αυτοί που δεν κολλάνε στις αμφιβολίες και κάνουν πράξη αθόρυβα, σεμνά και στοχευμένα το καλύτερο δυνατόν. Το «δεν θέλω» έγινε συγκατάβαση. Δυο μήνες σε νοσηλεία Θεσσαλονίκη. Πέρασε δύσκολα. Πρώτα έπρεπε να μην γίνει ακρωτηριασμός. Πάλεψαν οι γιατροί, σ' ένα ελεγχόμενο καθαρό περιβάλλον, ο αγώνας στέφθηκε με επιτυχία. Η πληγή έκλεινε σιγά-σιγά. Βέβαια το πόδι δεν θα ήταν ποτέ φυσιολογικό.

Πρησμένο, στολισμένο με χίλια χρώματα του μωβ και του κόκκινου. Διαλυμένες, λιωμένες φλεβίτσες χαρτογραφούσαν έναν κόσμο μετά από πόλεμο. Κι έπειτα το μυαλό.

Πήγε σ' ένα περιβάλλον τρομακτικό. Αυτός που αγαπούσε τις βόλτες πλάι στο ποτάμι βρέθηκε στη σχεδόν κόλαση. Τοίχοι σε ένα χρώμα που ούτε λευκό ήταν ούτε μπορούσες να το προσδιορίσεις. Δωμάτια άδεια από αντικείμενα. Προσωπικά στοιχεία πουθενά. Κατηγοριοποίηση ανθρώπων σύμφωνα με τη βαρύτητα της κατάστασης. Προσπάθησε να μιλήσει σε κάποιον. Τα σάλια έτρεχαν ασυμμάζετα από το στραβό στόμα και το χέρι πήγαινε ακατάπαυστα μπρος πίσω. Στο φως του ήλιου έβλεπες μπλε φλέβες να πάλλονται κάτω από τα κοκκαλιάρικα μπράτσα. Ωστόσο, η εικόνα κάθε άλλο παρά ενθαρρυντική ήταν. Ήταν φανερό πως βρισκόταν σε αμηχανία και οι γωνίες των χειλιών του δεν γινόταν να πάνε πιο ψηλά.

Δεν πτοήθηκε. Μια καλημέρα είναι βρε αδερφέ. Πήρε άναρθρες κραυγές για απάντηση. Την άλλη φορά ενώ καθόταν σε ένα παγκάκι, είχε νοσταλγήσει τα παγκάκια της γειτονιάς του, ήρθε κάποιος από πίσω του και τον χτύπησε στο κεφάλι. Ζαλίστηκε, έπεσε κάτω, ξαναχτύπησε στο κεφάλι. Έμεινε ώρα εκεί με τις ακτίνες του ήλιου

να διαπερνούν το σκληροτράχηλο δέρμα του και να δίνουν παράξενες αποχρώσεις στο πρόσωπο του. Οι υπεύθυνοι το κατάλαβαν από τα χαχανητά που άκουσαν σε μια μικρή ομήγουρη δείχνοντας προς το παγκάκι του. Σφυρίχτρες και κακό, φορεία. Όλα κατόπιν εορτής. Ατυχές περιστατικό χαρακτηρίστηκε, αφού μετά την εξέταση του δεν διαπιστώθηκε παρά ένας μώλωπας. Άγνωστο αν έγινε από το χτύπημα που δέχτηκε ή από το πέσιμο.

Τις επόμενες μέρες δεν ήθελε να βγαίνει έξω. Λούφαξε στη γωνιά του μετρώντας τις μέρες μέχρι την «απελευθέρωση». Γύρισε αρχές Φλεβάρη. Καθαρός, ξυρισμένος, περιποιημένος. Το πρώτο βράδυ κοιμήθηκε σε κάτι ξαδέφια. Αλλά ήθελε να πάει σπίτι του. Έπρεπε να συνεννοηθεί και για τα χάρπια του. Ευτυχώς δεν το αμέλησε. Το θέμα ήταν ποιος θα του τα ετοίμαζε κάθε μέρα και θα του τα έδινε. Και γι' αυτό βρέθηκε λύση. Καμιά φορά σκέφτομαι πως όταν τα πράγματα βαίνουν προς το τέλος για όλα βρίσκεται λύση. «Τώρα είσαι ένας καινούριος άνθρωπος. Ο παλιός έμεινε πίσω», του λέγανε.

Το σπίτι ήταν ερείπιο. Ο καινούριος εαυτός του περιφερόταν στο παλιό του σπίτι. Αν αυτός ήταν καινούριος άνθρωπος τότε γιατί το σπίτι ήταν το ίδιο; Τα σκαλοπάτια ήταν βάσανο. Έσερνε το άρρωστο πόδι του και σε κάθε σκαλοπάτι ακουγόταν ένας παράταιρος γδούπος. Στο ισιάδι ωστόσο τα κατάφερνε καλύτερα. Παραπονιόταν ότι τον πονάει και του πρήζεται. Ήταν αλήθεια. Λένε πως ακόμη και όταν γίνει ολική αφαίρεση κάτω άκρου ο ασθενής ακόμα αισθάνεται το πόδι του. Σαν να μην το έχει κόψει. Αλλά να παραμένει αόρατα ενωμένο με το υπόλοιπο σώμα και να πονάει όπως πάντα. Υπήρχε πάντα και αυτή η πιθανότητα.

Έχουν περάσει μέρες από την επιστροφή του και οι καθημερινές συναντήσεις – συνήθως το πρωί – γίνονται αφορμές για ολιγόλεπτες κουβέντες. Κάποιες φορές αντιλαμβανόσουν ότι υπήρχε μία αμηχανία που σε έβαζε σε σκέψεις.

«Λοιπόν, τι καλό θα φάμε σήμερα;»

«Να σου πω την αλήθεια δεν έχω αποφασίσει ακόμα. Σούπα

βραστό τρως;»

«Ω, ω», έλεγε γεμάτος ικανοποίηση.

Άλλες φορές πάλι μιλούσε για τη μάνα του.

«Δεν μπορώ να σου φέρω και πίτα».

«Η μάνα μου έκανε πίτα. Έβαζε οκτώ μπαλάκια κάτω και οκτώ επάνω. Μετά τα έκανε ένα φύλλο για πάνω και ένα για κάτω. Έκανε ωραίες πίτες. Εκεί την έχω».

Γύρισε το κεφάλι και στράφηκε σε μια κορνιζαρισμένη φωτογραφία πάνω από την πόρτα του δωματίου. Δεν φαινόταν τίποτα. Μαύρη καπνιά είχε ρίξει ένα θλιβερό πέπλο στην φωτογραφία. Όμως για αυτόν η μητέρα του ήταν εκεί. Ολοζώντανη. Φορώντας τα καλά της του χαμογελούσε από έναν άλλον κόσμο. Γύρισα και κατευθύνθηκα με το συνηθισμένο μου βήμα στην έξοδο. «Σε χαιρετώ. Θα τα πούμε το μεσημέρι». Έγνεφε το κεφάλι σ' έναν χαιρετισμό. Ήταν σοβαρά άρρωστος. Πώς να τον ενθαρρύνεις πάντα και να τον κάνεις να πιστέψει ότι μπορεί να τα καταφέρει; Έμενα έκπληκτη από την αντιμετώπιση που είχε εξαιτίας του πρότερου βίου. Τι σου κάνουν τα στερεότυπα. Λες και ήταν ψυχοπαθής. Που δεν ήταν. Για κάποιους όμως φάνταζε σαν ένας άντρας που παρακολουθεί τους γείτονές του μέσα από τις γρίλιες του σπιτιού του, με θολωμένο βλέμμα κι ένα κουζινομάχαιρο στο χέρι, έτοιμος να επιτεθεί άνευ λόγου και αιτίας. Ένας πρωταγωνιστής θρίλερ με άγνωστα για την ώρα μελλοντικά θύματα.

Άρχισα να διαβάζω το βιβλίο «The Psychopath Test: A Journey Through the Madness Industry», του δημοσιογράφου Jon Ronson. Και έπαθα σοκ όταν συνειδητοποίησα ότι ένας στους εκατό ανθρώπους που συναναστρέφομαι καθημερινά, σύμφωνα με την περιγραφή και τις στατιστικές εκτιμήσεις της ψυχοπάθειας, δεν έχει νιώσει ποτέ του συμπόνοια: «Ότι βλέπει τον κόσμο ψυχρά, υπολογιστικά, σαν ένα ανθρωποειδές ρομπότ δυστοπικής ταινίας, προγραμματισμένο έτσι ώστε να διαθέτει τεχνητή αλλά όχι συναισθηματική νοημοσύνη». Όμως δεν υπήρχαν τέτοια χαρακτηριστικά στον φίλο

μας. Ούτε είχε την ικανότητα να τα κρύψει. Ίσα – ίσα που έδειχνε αξιόλογα σημάδια ενσυναίσθησης.

Μια φορά μου είχε διηγηθεί ένα όνειρο που είδε κι αναρωτιόταν αν σήμαινε κάτι. Βρισκόταν λέει σε ένα δάσος με πολύ χιόνι. Γινόταν πόλεμος. Χωμένος στα χαρακώματα περίμενε μαζί με τους συμπολεμιστές του το σύνθημα για να καταλάβουν ένα ύψωμα. Το ύψωμα του Σταυρού. Το χιόνι ήταν τόσο πολύ που ακόμα κι αν δίνονταν το σύνθημα φοβόταν πως δεν θα μπορούσαν να βγουν από το αυλάκι στο οποίο ήταν χωμένοι και δεν θα μπορούσαν να εκτελέσουν την διαταγή του αξιωματικού. Προσπαθούσε να μιλήσει με τον κοντινότερο σε αυτόν στρατιώτη αλλά η φωνή χάνονταν και είχε απομείνει μόνος του. Ούτε τη διαταγή δεν θα άκουγε, τόσο χιόνι είχε πέσει. Στην προσπάθεια του να δει αν μπορεί να βγει από το χαρακώμα στηρίζεται στο όπλο για να σηκωθεί και καταλαβαίνει ότι έχει μείνει μόνος του. Όλοι οι άλλοι έχουν ήδη φύγει. Μα δεν βλέπει κανέναν μπροστά του. Δεν ακούει φωνές. Μόνο λευκό χιόνι να πέφτει ακατάπαυστα και να σκεπάζει τα πάντα. Δεν ξέρει τι να κάνει. Μένει στο χαρακώμα και ξαφνικά ένα μικρό ελαφάκι πηδάει μέσα, εκεί που βρίσκεται. Χαμένο κι αυτό από την μητέρα του. Το σκεπάζει για να μην κρυώνει. Φωνές ακούγονται ξαφνικά. Δεν καταλαβαίνει αν είναι από τους συντρόφους του ή από τους εχθρούς. Σηκώνεται να δει πιο καθαρά όταν κάτι πέφτει στο κεφάλι του κι όλα χάνονται μέσα σε ζαλάδα.

Εύπνησε στο πάτωμα. Σηκώθηκε να δει αν είχε χιόνι έξω. Δεν είχε. Κάποιος φώναζε το όνομα του από κάτω για να ξεκλειδώσει την πόρτα. Μέρες αναρωτιόταν τι να σήμαινε άραγε το όνειρο. Οι μέρες περνούσαν άλλοτε καλές και άλλοτε δύσκολες. Τα προβλήματα υγείας χωρίς να είναι εμφανή συνέχιζαν να κατατρώγουν τα σωθικά του. Οι μετρήσεις ήταν ασταθείς. Η καθημερινότητα είχε αρχίσει να παίρνει μορφή. Περίπατος, καφεδάκι, ξεκούραση. Έδειχνε ιδιαίτερη συνέπεια στη λήψη των φαρμάκων. Παρατηρούσε ακόμη και πότε έφταναν στο τέλος τους και μεριμνούσε για την αδιάλειπτη συνέ-

χεια λήψης τους. Πόσο είχε τρομάξει κατά την παραμονή του για θεραπεία στην Θεσσαλονίκη. «Δεν ξαναπάω εκεί», έλεγε. Το πρωί η μέτρηση έγινε κανονικά και μετά είχαμε ραντεβού για εξετάσεις στο νοσοκομείο. Όλα τα δέχτηκε. Επιβεβαιώθηκε πως η κατάσταση είναι επιβαρυνμένη. «Θα κάνουμε το καλύτερο» του λέγανε οι γιατροί. Είχαν πάψει να είναι εχθροί και τσαρλατάνοι.

Το μεσημέρι το μενού είχε μπιφτέκι και λαχανικά. «Πάλι λαχανικά;» διαμαρτύρονταν. Όπως τα παιδιά που θέλουν που και που μια λιχουδιά. Όμως δεν υπήρχε περιθώριο. Τον συνάντησα έξω από το βιβλιοπωλείο με μια μερίδα στο χέρι. «Με κέρασαν», είπε απολογητικά σχεδόν. Πήρε το δρόμο για το σπίτι κι έμεινα να τον κοιτάζω θαυμάζοντας την επιμονή και το κουράγιο του σε μια καθημερινότητα που για άλλους θα έμοιαζε ανυπόφορη.

Η Τετάρτη ξημερώνει πάντα πιο νωρίς αφού είναι μέρα λαϊκής και ο πάγκος πρέπει να στηθεί στην ώρα του. Είναι η μέρα των συναντήσεων. Όλη η πόλη θα περάσει για τις εβδομαδιαίες προμήθειες, για το καφεδάκι, αργότερα για το τσιπουράκι. Συζητήσεις επί συζητήσεων, προβλέψεις, αστεία κάτω από την ομπρέλα των μικροπωλητών που καλούν τον κόσμο στους πάγκους τους. Έψαξα μήπως τον δω στον φίλο του να πίνει καφεδάκι. Ίσως αργότερα. Πετάχτηκα να του αφήσω το φαγητό. Η πόρτα ανοιχτή, ανέβηκα βιαστικά, έλειπε. Ετοίμασα τα χάπια για το μεσημέρι, τα άφησα δίπλα και έφυγα. Μια γάτα με τρόμαξε καθώς πήδηξε απότομα στο δίπλα δωμάτιο. Μάλλον την είχα τρομάξει κι εγώ.

Στη βοή του παζαριού δεν άκουσα το τηλέφωνο που χτύπησε. Η αλήθεια είναι ότι το έχω μόνο για τα απαραίτητα. Πηγαίνοντας σπίτι χτυπάει ξανά. «Έμαθες;» «Όχι, τί να μάθω;» «Ο φίλος μας πέθανε. Ανακοπή είπαν». Είπαμε δυο τρεις κουβέντες ακόμη και κλείσαμε.

Το φαγητό στο τραπέζι τον περίμενε, δίπλα τα χάπια. Η γάτα κι εκείνη. Το χειρότερο σε αυτές τις ξαφνικές απώλειες είναι όταν συνειδητοποιείς ότι ο κόσμος συνεχίζει να γυρίζει χωρίς να παίρνει υπόψιν του την δική σου απώλεια. Οι άνθρωποι πηγαίνουν στη δουλειά

τους, τα παιδιά σχολείο μόνο για σένα κάτι έχει αλλάξει. Ούτε καν ο ήλιος δεν έχει θαμπώσει λίγο. Τον αποχαιρετήσαμε λίγες μέρες μετά. Το πρόσωπο του είχε εκείνο το γαλήνιο και ταυτόχρονα πονηρό χαμόγελο που έλεγε «Σας την έσκασα». Πράγματι.

Χρύσα Μπανιτσιώτη

**Φύση και Έρωτας –
Τα δύο διέξοδα της ζωής μας
με ή χωρίς καραντίνα**

Κάθισα και αναπόλησα στιγμές από το παρελθόν, το παρόν, το μέλλον. Όμως, σε όποια γωνιά του μυαλού μου κι αν έφτασα παντού υπήρχες εσύ. Εσύ σε κάποιο φυσικό τοπίο, πάνω σε ένα καταπράσινο λιβάδι, περιτριγυρισμένος με πολύχρωμα λουλούδια ή κάποια νύχτα του Αυγούστου κάτω από το ολόγιομο φεγγάρι, την αυγουσιτιάτικη πανσέληνο που έλαμπε μέσα στα δυο μπιρμπιλωτά σου μάτια ή απλά καθισμένος κάτω από τη γνωστή κλαίουσα ιτιά, δίπλα από το ποτάμι της αγαπημένης μας πόλης. Ακόμα, και έτσι... μακριά, όπως είμαστε στο μυαλό μου κατοικείς διαρκώς εσύ!

Ταξιδεύω με τις σκέψεις μου και το μυαλό μου δίπλα σου, μέσα σου, μέσα στην αγκαλιά σου που είναι πάντα γεμάτη αγάπη, ευτυχία, φως, χαμόγελα, αισιοδοξία... Αξίες που ακόμα και τις πιο δύσκολες μέρες και νύχτες της μοναξιάς σε κάνουν να τα ξεχνάς όλα, να νιώθεις ολοκληρωμένος δίπλα σε αυτόν που αγαπάς, έστω και με την ιδέα μόνο. Μα, μη στεναχωριέσαι άγγελέ μου σε λίγο καιρό θα είμαστε και πάλι ο ένας πλάι στον άλλον, πλέον όχι μόνο με τις σκέψεις και τα όνειρά μας αλλά με την ουσία των πραγμάτων, με το να νιώθουμε τα σώματά μας ενωμένα. Εξάλλου, η πραγματική αγάπη στην απόσταση και στα χιλιόμετρα φαίνεται. Μετά από όλο αυτό θα βγούμε πιο δυνατοί και πιο αγαπημένοι.

Και να θυμάσαι πως αν έβλεπα ένα λιβάδι με πανέμορφα λουλούδια θα έκοβα το πιο ωραίο λουλούδι για να σου χαρίσω, οπότε εκείνο θα απομακρυνόταν από τα υπόλοιπα λουλούδια και σε λίγες μέρες θα μαραινόταν. Έτσι και ο Θεός διαλέγει τους πιο ωραίους, τους πιο δυνατούς ψυχικά ανθρώπους για να τους στείλει δοκιμα-

σίες, γιατί ξέρει ότι μόνο αυτοί μπορούν να σηκώνουν τα βάρη τους πιο εύκολα. Θα ανταμώσουμε και τότε όλα θα είναι αλλιώς. Μέχρι τότε να ξέρεις ότι σ' αγαπώ!

Πέτρος Στογιάντσης

Στης δημοκρατίας το τζαμί

Ο ήλιος χάνεται πίσω από τα τείχη. Ένα ζευγάρι τακούνια χαράζει μια διαδρομή στα πλακάκια μου. Δεκαεπτά βήματα και πίσω. Ξανά και ξανά. Θυμάμαι αυτά τα πόδια. Τα πρώτα τους βήματα σε δύο πέδιλα λευκά, λίγο πριν σωριαστούν μπροστά στην πιάτσα των ταξί. Μετά σοβάρεψαν και μπήκαν σε δύο μαύρα δερμάτινα παπούτσια. Κάθε Κυριακή ανέβαιναν τον λόφο για τον Ναό του Αγίου Αθανασίου.

Δεκαεννέα χρόνια δεν άλλαξε τίποτα σ' αυτά τα βήματα. Μόνο περπατούσαν. Έτρεξαν μια φορά για να προλάβουν τον αγιασμό της τρίτης λυκείου. Λίγο πριν εικοσαρίσει το ασταμάτητο βήμα της διακόπηκε από έναν νεαρό. Τη ρώτησε αν έχει ώρα. «Δύο παρά τέταρτο», του απάντησε αυτή. Ο νεαρός διόρθωσε την ερώτηση. Ανέβηκαν στη ζαμάνθα για ένα ζεστό, βλέποντας το Διδυμότειχο ν' απλώνεται πιάτο μπρος τους. Τώρα το ζευγάρι έγινε δύο. Περπατούσαν, μιλούσαν κι όσο μιλούσαν το βήμα γινόταν ανάλαφρο. Συζητούσαν για τα πάντα, ταινίες, μουσική. Η συζήτηση έφτασε στο μεγάλο δίλημμα αν είναι πιο δύσκολη η σαρακοστή ή το ραμαζάνι. Πέρασε ο καιρός.

Ο νεαρός έπρεπε να φορέσει το χακί. Το βήμα της κοπέλας βάρυνε σαν αρβύλα νούμερο 45. Δεν περνούσαν οι μήνες. Όταν η θητεία έφτασε στο τέλος της, ο βηματισμός της κοπέλας απέκτησε εύθυμο ρυθμό. Δεν πέρασαν δύο μήνες, πριν να αρχίσουν να μπαίνουν ψύλλοι στα αυτιά της κοπέλας. Ταραχτήκαν τα βήματα, ένας καημός διέκοπτε το τέμπο. Πριν να τρελαθεί, ζητά ραντεβού στο τζαμί. Στο τζαμί που ο νεαρός αποφάσισε να της κλέψει τον χρόνο για να τον κάνει στιγμές, περίμενε αυτή. Λαμπάδα αναμμένη. Νυχτώνει, τα τακούνια αρχίζουν να χτυπούν. Τα μαγαζιά κλείνουν,

εκτός από τη φουρνάρισσα που ήθελε να κοσκινίσει το αλεύρι. Αλλά, και να μάθει πρώτη πού θα τερματίσει ο βηματισμός της κοπέλας. Στο σκοτάδι σέρνεται μια αβέβαιη σόλα. Φτάνει ο νεαρός και μένει το όγδοο βήμα της κοπέλας μετέωρο.

«Άργησες Μουσταφά», του είπε.

«Ούζγκουνουμ. Συγνώμη. Άργησε ο αρραβώνας».

«Ποιος αρραβώνας;»

«Ο πατέρας μου κανόνισε να παντρευτώ την Γκιουλάι, όσο ήμουν στον στρατό».

«Κι εμείς;»

«Ούζγκουνουμ, Δέσποινα. Ούζγκουνουμ», μουρμούρισε ο Μουσταφά κι έφυγε, σχεδόν τρέχοντας, για να προλάβει το λεωφορείο για το Μεγάλο Δέρειο.

Νταν! Ακούστηκε μια πένθιμη καμπάνα απ' την Παναγία την Ελευθερώτρια. Η Δέσποινα βάρυνε. Τόσο που τα τακούνια της ράγισαν το πεζοδρόμιο. Σχηματίστηκαν δύο ρωγμές παράλληλες. Δεν πρόκειται να συναντηθούν, αλλά, το χειρότερο είναι, ότι δεν θα αξιωθεί να τις επισκευάσει ο δήμος.

Αστέρια και ψαλτήρι

Ήταν ένα αθόρυβο απόγευμα Πέμπτης. Ο Γιώργος διάλεξε να πάρει τον μακρύ δρόμο για να πάει στο μάθημα, ώστε να ροκανίσει λίγο τον άδειο του χρόνο. Ξεκινάει απ' την παλιά παιδόπολη, ένα κτήριο που μεγάλωσε δεκάδες γενεές Φλωρινιωτών. Τώρα είναι υπό κατάρρευση, με μια υπόσχεση ανακαίνισης και στροφής στην καριέρα του. Να γίνει, δηλαδή, στέγη υποψηφίων καλλιτεχνών. Η πορεία του Γιώργου κατεβαίνει την Κωνσταντίνου Καραμανλή, μέχρι την είσοδο της πόλης. Εκεί, μια μεταλλική αρκούδα με κοντραμπάσο υποδέχεται τους επισκέπτες, γνωστή και ως Κοντράλτο. Ο Γιώργος κάνει δεξιά, περνά μπροστά από το 3ο Δημοτικό σχολείο και αργότερα αφήνει την μπουάτ πίσω και αριστερά του. Στην Ιωάννου Άρτη, βρίσκει μπροστά του τον Σακουλέβα, τον ποταμό που η ροή του πάει κόντρα στην κατεύθυνση των βημάτων του.

Με συνοδό του τον ποταμό, ανεβαίνει. Περνά μπροστά από το 2ο Δημοτικό, το παλιό του σχολείο, που προαυλίζεται με το 1ο. Σ' εκείνο το προαύλιο, διαδραματιζόνταν μεγάλες μάχες μεταξύ των δύο σχολείων. Εκεί αναδείχθηκαν οι καλύτεροι αθλητές και οι καλύτεροι κυνηγοί του κυνηγητού. Αφήνει τα δύο δημοτικά, για τον Ναό του Αγίου Παντελεήμονα. Δεν μαζεύει πολλούς στραβούς ή κουτσούς, ωστόσο είναι η μητρόπολη της Φλώρινας. Αυτή η εκκλησία έφερε τον Γιώργο σε μια πρώτη επαφή με την πίστη, άφησε έναν ανενεργό σπόρο που αναπτύχθηκε μερικά χρόνια αργότερα όταν βρήκε το κατάλληλο έδαφος. Παραδίπλα είναι το 3ο Γυμνάσιο. Εκεί πήγε Γυμνάσιο ο Γιώργος που πίστευε ότι ωρίμασε. Τώρα, βέβαια, ξέρει ότι ήταν έτη φωτός μακριά από την ωριμότητα. Απέναντι από το Γυμνάσιο, ορθώνεται το τωρινό κτήριο του Αριστοτέλη.

Ο Αριστοτέλης είναι ένας από τους παλαιότερους συλλόγους της Φλώρινας με ιστορία που ξεκινά από την κατοχή. Αυτή την ιστορία ο Γιώργος παρέλειψε να μάθει. Για ένα λόγο ήταν μόνο εκεί. Να μάθει την ψαλτική τέχνη. Ίσως έτσι να κέρδιζε ένα πο-

λυπόθητο μεροκάματο και θα έβγαινε από το τέλμα της ανεργίας. Μέσα στα σκοτεινά του αδιεξόδου μέλλοντος ήρθε η ταραχή. Μια δόνηση ελαφριά από θηλυκή νότα. Ακολούθησε και άλλη. Ύστερα άλλη μια. Έγινε τραγούδι. Μάλλον έντεχνο. Ο Γιώργος πλησιάζει. Στην πλαϊνή είσοδο του Συλλόγου, κάτω από το υπόστεγο ήταν μια μελαχρινή δροσερή κοπέλα με σπαστά μαλλιά. Τραγουδούσε. Η μελωδία ήταν θερμό φως που ζέστανε το μέσα του Γιώργου. Ούτε που κατάλαβε να μένει ακίνητος να ακούει. Διένυε πέρα από τα μισά της τρίτης δεκαετίας της ζωής του, όταν ένιωθε αυτή τη γαλήνια ζέστη που μόνο απ' την τέχνη είχε ακούσει για αυτή. Η τελευταία νότα γλίστρησε πάνω στο χαμόγελο του Γιώργου. Ίσως να είναι ωραία η ζωή τελικά. Της είπε γεια, του ανταπέδωσε. Η ψαλτική ήταν κοινός τους προορισμός. Αν είχε περισσότερο ενδιαφέρον θα γίνονταν αστέρι στο ψαλτήρι. Κατάφερε να φωτίσει την ζωή του Γιώργου. Μετά χάθηκε και έμεινε στις σκέψεις του Γιώργου μόνο σαν επιθυμία. Τελικά ήταν διάττοντας αστέρας.

Σκαλίζοντας καμένες δόξες

Σάββατο πρωί και ο ήλιος βγαίνει. Οι ακτίνες γλείφουν τον πεζόδρομο για να φτάσουν στην πλατεία του λοχαγού Μόδη. Συναντούν τα δύο τλαιπωρημένα κανόνια και, πίσω τους, το παλιό ξενοδοχείο ορθώνεται. Σήμερα έχει επισκέπτες. «Όχι», μουρμούρησε ο Γιώργος. «Έλα ρε, τι φοβάσαι;» του είπε ο Θανάσης με τον Κωνσταντίνο από πίσω του να μειδιάει ένα «πάμε».

Τα τρία αγόρια, ο Γιώργος ο ψηλός, ο Θανάσης ο πιο συμμαζεμένος και ο Κωνσταντίνος που δεν του έλειψε το φαΐ, στέκονται έξω από μια παλιοκαμμένη πρόσοψη. Μια πινακίδα που ίσως έγραφε «Πανελλήνιον» έχει μείνει να κρέμεται από ένα καρφί. Ο σοβάς του τοίχου έχει φθαρεί και έχει μείνει μια πράσινη απόχρωση απ' τη μούχλα και τους κισσούς. Τρίζοντας, η πόρτα ανοίγει.

Απ' το άνοιγμα γλιστράει ο Θανάσης και ο Γιώργος σκυφτός, ενώ ο Κωνσταντίνος χρειάζεται να ρουφηχτεί. Μέσα, λιγοστό το φως πέφτει στους ιστούς και μοιάζουν σαν μεταξωτές κουρτίνες. Τα αγόρια προχωρούν στον διάδρομο μέχρι το σημείο που είχε ένα γκισέ. Από πάνω με κόκκινα γράμματα έλεγε «έχε τα μάτια σου 64».

«Γιατί 64», αναρωτήθηκε ο Θανάσης.

«8 επί 8», είπε ο Γιώργος και κοίταξε πίσω.

Πίσω του ο Κωνσταντίνος ήταν τυλιγμένος με ιστούς σαν γιγάντιος ντολμάς. Ο Γιώργος γύρισε προς τον Θανάση, αλλά τον βρήκε στην ίδια κατάσταση. Σύρσιμο από οχτώ μεριές ακούγεται και οχτώ μαύρες αράχνες σε μέγεθος μπάλας του μπάσκετ πλησιάζουν. «Κανείς ποτέ δεν με ακούει», είπε ο Γιώργος και έριξε μια μπουνιά στην πιο κοντινή αράχνη πίσω αριστερά του. Την ίδια μοίρα ακολούθησαν και οι υπόλοιπες. Ο Γιώργος βοήθησε τα παιδιά να ελευθερωθούν και βγήκαν. «Πολύ καλή ιδέα είχες πάλι», είπε ο Κωνσταντίνος πριν βγάλει το τάπερ με τα κεφτεδάκια με μακάλο που του είχε δώσει η μαμά του.

Δήμητρα Καλεμκερίδου

Έρωτας με διαφορά

14/7/2023

Αγαπημένο μου ημερολόγιο,

Είναι τόσα αυτά που θέλω να σου γράψω και ταυτόχρονα τόσο μικρές οι λέξεις για να τα χωρέσουν. Σήμερα κλείνει ένας χρόνος από την τελευταία φορά που τον είδα. Είπα στον εαυτό μου, πως δεν θα ασχοληθώ ξανά. Πως το κεφάλαιο αυτό, θα κλείσει μια για πάντα. Ποιον κοροϊδεύω; Αυτό είναι αδύνατον! Δεν μπορεί να ξεχαστεί έτσι απλά ένας μεγάλος έρωτας. Μου έχει λείψει πολύ. Τόσο που νομίζω ότι το μυαλό μου δεν θα αντέξει να τον σκέφτεται άλλο.

Ακόμη θυμάμαι εκείνη τη νύχτα. Την τελευταία! Το ρολόι σήμανε δώδεκα κι όμως ο χρόνος για πρώτη φορά, έμοιαζε να 'χει παγώσει. Η θάλασσα ήταν ήρεμη. Η παραλία είχε γεμίσει με κόσμο. Κάτσαμε στο παγκάκι μας. Η καρδιά μου χτυπούσε τόσο δυνατά, που νόμιζα ότι θα σπάσει. Εκείνος προσπαθούσε να κρύψει τα δάκρυά του. Αμέσως κατάλαβα πως τα περιθώρια στένευαν. Πως αυτό που θα άκουγα, μάλλον δεν θα ήταν για καλό...

Με τράβηξε απαλά κοντά του. Έσπρωξε τα μαλλιά από το πρόσωπό μου. «Σ' αγαπάω μικρή μου· αλλά δεν γίνεται να συνεχίσουμε μαζί», είπε και με αγκάλιασε, τόσο σφιχτά που νόμιζα ότι θα σκάσω. Πέρασε τα χέρια του, γύρω από τη μέση μου. Τα δάκρυά μου είχαν μουσκέψει το πουκάμισό του, αλλά δεν τον ένοιαξε. Ρώτησα γιατί, μα δεν πήρα καμία απάντηση. Χάιδευε τα μαλλιά μου. Τον φίλησα στο λαιμό. Στο σημείο που είχε το τατουάζ μας. «Μη μου το κάνεις πιο δύσκολο. Σε παρακαλώ». Με φίλησε μια τελευταία φορά. «Να προσέχεις» είπε και απομακρύνθηκε.

Όσο κι αν προσπάθησα, τίποτα δεν του άλλαζε γνώμη. Λένε πως η αγάπη έρχεται από εκεί που δεν το περιμένεις. Πως μία τυχαία συνάντηση είναι αρκετή, για να σε οδηγήσει στο μονοπάτι του έρωτα,

βήμα το βήμα. Σ' εμένα, όπως ήρθε έτσι και έφυγε. Η ηλικία ήταν το πρόβλημα και όχι η απόσταση. Φυσικά, όχι δικό μας, των άλλων. Ποτέ δεν κατάλαβα γιατί μας φοβίζει τόσο πολύ κάτι τόσο ανούσιο. Αν έχεις βρει τον άνθρωπό σου, ανεξάρτητα από την ηλικία, ίδιος θα μείνει. Δεν θα αλλάξει. Εκείνος όμως, δεν άντεξε. Κουράστηκε να τους ακούει. Για αυτό προτίμησε να θυσιάσει εμάς. Για να ικανοποιήσει τους άλλους. Όσο κι αν τον πλήγωνε αυτή η απόφαση.

Εγώ από την άλλη ποτέ δεν το δέχτηκα. Όσο κι αν προσπάθησα. Ακόμη ελπίζω σε μια νέα ευκαιρία. Για να κερδίσω ξανά, αυτό που τότε μου πήραν. Τον έρωτα της ζωής μου, που δεν τον αποχαιρέτησα όπως ήθελα. Εκείνον που καθόρισε αυτό που είμαι σήμερα. Μου λείπει ακόμη. Και νομίζω ότι θα μου λείπει για πολύ καιρό. Ό,τι κι' αν έγινε, πάντα θα υπάρχει στη ζωή μου. Έστω και σαν ανάμνηση.

Δεν έχω κάτι άλλο να σου πω. Εξάλλου, οι λέξεις αντί να με ανακουφίσουν, με πνίγουν περισσότερο. Θα ξαναγράψω σύντομα...

Δήμητρα

Άλλη μια ευκαιρία

Το ρολόι έδειχνε δέκα παρά δέκα. Είχε φτάσει επιτέλους ο καιρός να επιστρέψω. Να συναντήσω ξανά, όλα όσα άφησα πίσω μου τότε. Έναν τόπο γεμάτο αναμνήσεις και έναν άνθρωπο, που έφερε στην επιφάνεια τον καλύτερο και τον χειρότερο εαυτό μου. Πολλές φορές σκέφτηκα να γυρίσω. Μα κάθε φορά, την τελευταία στιγμή το μετάνιωνα. Δεν ήθελα να πληγωθώ ξανά. Ούτε να πονέσω. Έπρεπε όμως, να προχωρήσω μπροστά. Με ή χωρίς εκείνον.

Έφτασα στη γέφυρα. Η θάλασσα ήταν γαλήνια. Μικρά κύματα χτυπούσαν στα πεζούλια. Ο καθαρός αέρας, μου έδινε μια αίσθηση δροσιάς, καθώς χτυπούσε στο πρόσωπό μου. Κόσμος πήγαινε και ερχόταν, γεμίζοντας φωνές τα σοκάκια της πόλης. Από το μυαλό μου περνούσε η μία ανάμνηση μετά την άλλη. Τότε που όλα έμοιαζαν διαφορετικά.

Έφτασα στο καταφύγιό μας. Κατέβηκα τα σκαλιά. Η καρδιά μου, κόντευε να φύγει από τη θέση της. Στάθηκα απέναντί του. Στο πρόσωπό του, σχηματίστηκε ένα υπέροχο χαμόγελο. Αυτό που με έκανε να τον ερωτευτώ, με την πρώτη ματιά. Τα δάκρυά μου, ξεκίνησαν να κυλούν. «Δεν θέλω να σε ξαναδώ να κλαις», είπε σκουπίζοντας τα. Άφησα τα πράγματά μου στο τραπέζι. «Μου έλειψες πολύ», του απάντησα και τον αγκάλιασα σφιχτά, από φόβο μήπως τον χάσω ξανά. Με φίλησε στο κεφάλι. Πλέον, τίποτα δεν μπορούσε να μας κρατήσει μακριά.

Η απόσταση που μας χώριζε, με έκανε να καταλάβω ένα και μόνο πράγμα. Πως τίποτα δεν είναι δύσκολο ή ακατόρθωτο, από τη στιγμή που θα το οριοθετήσουμε με πίστη και υπομονή!

Λίλιαν Πιτόσκα

Ο Χρηστάκης

Ολόκληρη συμμορία ήμασταν στην οικοδομή της Ίωνος Δραγούμη στη Θεσσαλονίκη. Αγόρια, κορίτσια συνέχεια παίζαμε ακόμα και τις πιο παγωμένες ημέρες του χειμώνα στην πλατεία του Διοικητηρίου. Τότε μαζευόμασταν σε εισόδους σπιτιών, προφυλαγμένοι από το κρύο και παίζαμε επιτραπέζια ή «σπιτάκια».

Από ένα σπίτι ένα στενό παρακάτω ερχόταν να παίξει μαζί μας και ένα αγόρι, ο Χρηστάκης. Δεν ήταν όμορφος, είχε πολύ μεγάλα εκφραστικά μάτια, λεπτό σώμα και μια φυσική συστολή ανεξήγητη. Είχε και έναν αδελφό πολύ μεγαλύτερό μας, που ήταν σε αναπηρική καρέκλα, δεν ξέρω από τι έπασχε αλλά ήταν πάντα στο παράθυρο να χαζεύει τους περαστικούς. Δεν ερχότανε συχνά αλλά, σαν να το οσμιζότανε, όταν με τη φίλη μου ετοιμάζαμε το σπιτικό μας, στον ημιώροφο της πολυκατοικίας, εμφανιζότανε χαρωπός.

Δεν του άρεσαν τα παιχνίδια που παίζαμε στα πεζοδρόμια και στην πλατεία αλλά προτιμούσε να παίζει σπιτάκια και μάλιστα κρατούσε το ρόλο της υπηρέτριας, φορώντας μια άσπρη ποδίτσα με σταμπαρισμένη πάνω της την Ακρόπολη.

Η αγαπημένη μου φίλη και γω, ήμασταν οι κυρίες του σπιτιού που του δίναμε τις οδηγίες: Πώς να φτιάξει τον καφέ μας, τι να μαγειρέψει, τι σκεύη να χρησιμοποιήσει, πώς να καθαρίσει το χώρο και άλλες διαταγές. Εμείς οι δυο καθόμασταν με τους καφέδες στα χέρια, κάτι πλαστικά φλιτζανάκια και από ένα ξυλάκι αντί για τσιγάρο στα δαχτυλάκια μας, παριστάνοντας την Αλίκη Βουγιουκλάκη και τη Ζωή Λάσκαρη που βλέπαμε στο σινεμά τις Κυριακές τα απογεύματα από δύο και τρεις φορές την κάθε ταινία, μαθαίνοντας απέξω τα λόγια.

Αυτός μας σέρβιρε, καθάριζε, τακτοποιούσε, σκούπιζε, τίναζε τις κουρελούδες που είχαμε αντί για χαλιά και καμιά φορά τον

μαλώναμε που δεν έκανε σωστά τις δουλειές. Παιζάμε σπιτάκια, βυθισμένοι μέσα στους ρόλους μας και ο καθένας, αυτόν που είχε διαλέξει, τον τηρούσε πιστά.

Ο Χρηστάκης μας βοηθούσε στο μεγάλωμα των μωρών μας, του δικού μου μπέμπη, του Σωτήρη και της φίλης μου την κούκλα, τη Ναταλία. Ήταν η δεύτερη μάνα των παιδιών μας. Τα τάιζε, τα άλλαζε με τόση αγάπη και 'μεις συνεχίζαμε να είμαστε οι κυρίες.

Στα γυμνασιακά χρόνια τον έχασα και τον συνάντησα ξανά, φοιτήτρια πια, στην πρώτη παμπ που είχε ανοίξει στη γειτονιά, με μια παρέα αγοριών που φώναζαν, γελούσαν δυνατά και πείραζαν τον παιδικό μου φίλο με χυδαίο τρόπο. Αυτός ήταν ο ίδιος που ήξερα αλλά και αλλιώςίτικος μαζί. Θύμωσα με τη συμπεριφορά τους, δεν είχαν κανένα δικαίωμα και όμως αυτός δεν αντιδρούσε, μόνο σώπαινε σε μία γωνιά.

Την επόμενη χρονιά τις Αποκριές, τον αντάμωσα στον δρόμο, ντυμένο καρναβάλι-ντόμινο και να πειράζει αυτός πια, τα αγόρια που περνούσαν, ξεδιάντροπα και προκλητικά. Λέγανε πολλά για αυτόν, ότι έκανε πιάτσα στη Συγγρού στην Αθήνα και ότι πολλοί τον είχαν δει, ότι ντυνότανε και κυκλοφορούσε σαν γυναίκα και ότι εκδιδότανε και έβγαζε χρήματα. Ο Χρηστάκης όμως σπούδασε φιλολογία και το πτυχίο του, το πήρε με άριστα και επέστρεψε στη γειτονιά, στις ρίζες του για να ζήσει. Έβγαλε επαγγελματικές κάρτες, έβαλε διαφημίσεις στις κολώνες του δρόμου, για να παραδίδει μαθήματα φιλολογικά, αλλά κανείς δεν έστελνε τα παιδιά του είτε αγόρια είτε κορίτσια σε αυτόν. Αναζήτησε δουλειά σε φροντιστήρια αλλά και πάλι δεν τον προσλάμβανε κανείς. Ο μπαμπάς του συνταξιούχος πλέον δεν μπορούσε να τον στηρίξει οικονομικά, έπρεπε να βρει τρόπο να επιβιώσει.

Κάποια στιγμή διορίστηκε σε δημόσιο σχολείο της περιοχής αλλά δεν τον άφησαν να διδάξει έφηβα παιδιά. Με αποφάσεις ανωτέρων οργάνων ο Χρηστάκης παρέμενε, ασκώντας καθήκοντα διοικητικού, μέσα σε ένα γραφείο. Λίγα χρόνια μετά ζήτησε μετά-

θεση και έφυγε και δεν τον ξαναείδα ποτέ. Πολλές φορές θέλησα να μάθω τις σκέψεις του, τη ζωή του. Να δω πώς είναι, να είσαι ο Χρηστάκης σε έναν κόσμο όπως αυτός που ζούμε.

Ρήμα «παίζω»

Το ρήμα που επικρατούσε ήταν το ρήμα «παίζω» σε όλους τους χρόνους, σε όλες τις εγκλίσεις, σε όλα τα πρόσωπα και σε όλους τους αριθμούς. Δεν μας άρεζαν καθόλου τα «επίθετα», μόνο οι επιθέσεις. Αμολιόμασταν στη γειτονιά, σε όλες τις αυλές, στις σκάλες και κυριαρχούσαμε απέναντι σε όλα και σε όλους. Τα ελάχιστα αυτοκίνητα φρέναραν και πήγαιναν σιγά-σιγά και ποτέ δεν πάρκαραν στους δρόμους που κινούνταν η παρέα της Σίνη Κοντογούρη. Δεν υπήρχε παιχνίδι που να μην το παίζαμε, αποχωρούσαμε, ησυχάζαμε μόνο το μεσημέρι, τρεις με πέντε και μετά ξανά έξω.

Η αυλή της γιαγιάς μου ήταν πάντα γεμάτη με παιδιά. Τι υπομονή που έκαναν οι παππούδες μου και μας ανέχονταν! Όχι μόνο δεν διαμαρτύρονταν αλλά ο παππούς μου μας έφτιαχνε παιχνίδια ξύλινα, σπαθιά, σπιτάκια, κούνιες και θέσεις για μαξιλάρια πάνω στα δέντρα, στις μηλιές που σκαρφαλώναμε και είμασταν οι κυρίαρχοι του κόσμου. Κρυφτό, κυνηγητό, μήλα, μπίλιες, το αγαπημένο μου «χωρία και πολιτείες», ποδόσφαιρο στην αυλή του ιδιωτικού σχολείου, κεραμιδάκια ή τζαμί. Πώς ουρλιάζαμε όταν στήναμε το τζαμί... Και όταν δεν τρέχαμε, καθόμασταν στο πεζούλι απέναντι απ' το σπίτι μου να λέμε μυστικά, πειράγματα. Για πέντε χρόνια είχαμε και λέσχη ή κλαμπ. Στεγαζόταν σε ένα σπιτάκι στην αυλή του παππού μου. Το είχαμε καθαρίσει μόνοι μας, πολλές μέρες το προετοιμάζαμε, είχαμε βάλει και κουρτινάκια, το σκουπίζαμε κάθε μέρα και το είχαμε διαμορφώσει μόνοι μας. Σε ένα σημείο η ξυλόσομπα με μια στοίβα ξύλα, σε άλλο το κουζινάκι μας με μια παλιά γκαζιέρα, η βιβλιοθήκη μας με δύο σκαμπουδάκια μπροστά και βέβαια ένα μεγάλο παλιό τραπέζι με τα επιτραπέζια μας και παλιές καρέκλες από το χάνι του παππού μου.

Αρχηγός ο Πώργος, τέσσερα χρόνια μεγαλύτερος μου, αυτός εμπνεύστηκε τη δημιουργία της λέσχης και μας οργάνωσε. Πού μας έχανες, που μας έβρισκες στη λέσχη μας. Είχαμε αποκτήσει

στέγη και στεγάσαμε τα παιχνίδια μας και τα όνειρά μας. Κάθε μέρα στις πέντε, ανταμώνουμε και πίνουμε τσάι από τα αποξηραμένα φύλλα της φλαμουριάς, που μόνοι μας είχαμε μαζέψει από την αυλή του ιδιωτικού σχολείου, δίπλα από το πατρικό μου σπίτι και ο καθένας έφερνε και την φέτα του ψωμιού του με ζάχαρη ή με λάδι και δυόσμο. Τα απογεύματα του καλοκαιριού περνούσε ο παγωτατζής με ένα ποδήλατο που το είχε διαμορφώσει και είχε βάλει πάνω το ψυγείο. Εμείς ουρά κάναμε για ένα χωνάκι παγωτό ή κασάτο.

Δεν σταματούσαμε ποτέ να παίζουμε ούτε και στις μεγάλες παγωγιές. Αν δεν τσουλούσαμε με σακούλες στην κατηφόρα, μαζευόμαστε στη λέσχη μας ή στα σπίτια και παίζαμε χαρτιά και επιτραπέζια. Ήμασταν η πρώτη γενιά που λάτρεψε και έπαιξε φανατικά monopoly με τις ώρες. Χάνομαι σε εκείνα τα χρόνια και νομίζω ποτέ δεν χόρτασα τα παιχνίδια. Ακόμα και σήμερα παίζω. Παίζω στον υπολογιστή, παίζω με τις λέξεις, παίζω με τις σκέψεις μου, παίζω με τα αισθήματα.

Και τώρα όλα έχουν κτιστεί πολυκατοικίες, μόνο το πατρικό μου και το σπίτι με την αυλή των παππούδων μου έχει μείνει αλλά κι αυτό αγωνίζεται να κρατηθεί όρθιο. Παρκαρισμένα αυτοκίνητα αριστερά, δεξιά. Μια γειτονιά που σίγασε όπως τόσες άλλες στην πόλη μου και αλλού και όπου επικρατούν πλέον τα αυτοκίνητα απάνω στις ανθρώπινες ζωές.

Ο «γίγαντας»

– Γρήγορα, ακούγονται τα βήματα του, κρυφτείτε...

Βήματα βαριά, που τρικιλίζουν, ακούστηκαν στον διάδρομο ανάμεσα από τα παρτέρια με τα λουλούδια, τα κόκκινα και τα άσπρα. Το αγόρι πήρε από το χεράκι την αδερφούλα του και την έκρυψε στο πίσω δωμάτιο. Η μαμά, τους είχε πει κάποτε ένα παραμύθι ότι μία φορά και έναν καιρό ήταν ένας γίγαντας που ενώ ήτανε καλός, τον καταράστηκε μια κακιά μάγισσα και όταν έπινε κρασιά και τσίπουρα, έμπαινε στα σπίτια του κόσμου και έκανε ζημιές κι αν τον έβλεπες κατά πρόσωπο μπορεί να έπαιρνε μαζί του και εσένα και τα παιδιά και να χανότανε. Έτσι οι άνθρωποι αποφάσισαν να μην τον ανταμώνουν, να μην τον βλέπουν και να κλειδώνονται μέσα στα δωμάτια, τα παιδιά να σκεπάζονται με τις κουβέρτες για να μην τους δει και τους πάρει μαζί του. Η μαμά τους φώναξε: «Κλειδώστε γρήγορα την πόρτα και σκεπαστείτε».

Ο μεγάλος γιος έβαλε τη μικρή του αδελφή σε μία γωνία και της έδωσε δύο μαξιλαράκια να βάλει στα αυτιάκια της να μην ακούει και αυτός στάθηκε πίσω από την κλειστή πόρτα και έκανε μουνιές τα χέρια του και τα σταύρωσε στο στήθος του. Έκλεινε τα μάτια του αλλά όχι τα αυτιά του. Άκουγε στην αρχή τη μάνα του να λέει «άστα τα παιδιά ό,τι θέλεις εγώ είμαι εδώ» και μετά σιώπαινε. Το μόνο που ακουγόταν ήταν μουγκρητά, βογγητά και πράγματα να σπάνε και μετά από αρκετή ώρα ένας ήχος σαν ροχαλητό που τράνταζε όλο το σπίτι. Η μάνα πλησίαζε μετά την πόρτα και έλεγε «κοιμηθείτε, έφυγε, όλα καλά» Αυτός τακτοποιούσε τα κρεβάτια και ξάπλωνε μαζί με την αδελφή του αφού έριχνε πάνω τους φλοκάτες λευκές, βαριές και ζεστές και όταν πια τον έπαιρνε ο ύπνος, ονειρευόταν μία νεράιδα να παίρνει αυτόν, με την αδελφή του και τη μαμά του, με γιορτινά ρούχα και χωρίς μελανιές στο όμορφο πρόσωπό της και να πετάνε ψηλά στον ουρανό, να ακουμπάνε πάνω σε ένα σύννεφο και να ταξιδεύουν γύρω από τη γη, να βλέπουν ανθρώπους ευτυχισμένους.

Και κάθε πρωί που ξυπνούσε, ο μπαμπάς του είχε φύγει στη δουλειά, κοίταζε τα μάτια της μαμάς του και έκλαιγε η ψυχή του και

ευχότανε να γίνει τόσο δυνατός που να μπορεί να σκοτώσει αυτό το γίγαντα του παραμυθιού και να φέρει γαλήνη σ αυτό το σπίτι. Και ένα πρωί που ξύπνησε κοίταξε τα χέρια του και αυτά ήταν βαμμένα κόκκινα...

◆

ΠΟΙΗΣΗ

◆

Φανή Χατζητύπη

L u s i d d r e a m

Σκοτάδι-φως.
Έχος-άηχος-αντίλαλος.
Ασφυκτιώ... Αποζητώ απεγνωσμένα το φως.
Κακό προαίσθημα...
Πού να πάω; Μπροστά μου τρίστρατο, θαρρείς ζωγραφισμένο
από παλιά.
Τρέχω, τρέχω δεξιά.
Φωνές γεμίζουν τον αέρα.
Ψάχνω κι αναζητώ...
Κλάμα, κλάμα αλμυρό! Κραυγή γοερή!!!
Αναδυόμενη ψυχή παιδιού, μέσα απ' τα κύματα.
Παιδιού σκελετωμένου.
Η φωνή, φωνή απόγνωσης που με τρελαίνει.
Φωνή βοώντος εν τη ερήμω;
Όνειρο; Όνειρο! Όχι, πραγματικότητα!
Γυναίκας πρόσωπο, βαθιά σκαμμένο!!! Ψυχή στεγνή.
Μάνα, δίχως παιδί.
Δίχως παιδί; Γίνομαι θεός για μια στιγμή.
Αυτή η στιγμή αξίζει γι' όλη μου τη ζωή.
Σβήνω. Σβήνουμε μαζί, το όνειρο κι εγώ.

*Κατερίνα Κετσίδου***Ο άγγελος της βροχής**

Στον γωνιακό τον φούρνο, πρωί με την βροχή
Η πόρτα κλείνει πίσω μου τις μυρωδιές
Απ' το ζεστό κουλούρι, την πίτα την στριφτή.

Σηκώνω τον γιακά κι ανοίγω την ομπρέλα
Στη σακούλα κρουασάν, αχνιστό ψωμί
Και η σκέψη φορτωμένη με κάθε έγνοια.

Κοιτώ απέναντι στον δρόμο να στέκεις στην βροχή
Βλέπω τους ουρανοίς ν' ανοίγουνε και
Αγγέλου φτερά να σου φορούν, μέσα σε μian ωδή.

Θεότρελες σταλαγματιές, κόκκινο βιολί κουρδίζουνε
Ανυποψίαστες ματιές, πάνω στα πλήκτρα πέφτουνε
Με τρέμουλο χαιρετισμού, τα χέρια μας, τα σμίγουνε.

Ποιος άγιος, τάχα, να γιόρταζε τούτο το πρωινό
Που άγγελος της βροχής κατέβηκες από τον ουρανό
Με μουσικές πλατσούρισες μέσα μου, στο μυαλό.

Μια ιστορία έρωτα, πήραμε να γράφουμε εκεί
Στον φούρνο τον γωνιακό, με τ' αχνιστό ψωμί.
Κάτω απ' την ομπρέλα μπήκαμε, εγώ κι εσύ

Ελένη Καρκάνη

Εν τέλει με κέρδισε η κατάθλιψη

Πολλά γιατί,
σιωπή στο σπιτικό μας.
Δάκρυα πλημμυρίζουν
τα μάγουλά μας.
Η φωνή βραχνή.
Ο πόνος
των καμένων ψυχών
καημός στα στήθια μας.
Πίσω σκοτάδι,
μα φως μπροστά.
Ο χρόνος γιατρεία
Τυχαία η ζωή μας.

Ελένη Σαββίδου

Έναστρος ουρανόσ

Έναστρος ουρανόσ
γεμάτος φως
Ψυχές κρυμμένες εκεί ψηλά
Σα συντροφιά αγαπημένων ανθρώπων
Μα να θυμάσαι...
Να είσαι γενναιόδωρος
Μην τσιγκουνευτείς τη νύχτα
Εκεί γεννιούνται τα πιο όμορφα όνειρα
Και πραγματοποιούνται οι ευχές
Ναι, εκεί στη νύχτα
που η σιωπή γίνεται λόγος

Στέλιος Λιθοξοΐδης

Το περίστροφο

Όταν σου μίλησα
ήξερα πως σου έδωσα
ένα περίστροφο
με την κάννη στραμμένη
προς εμένα.

Έτσι ορίζει ο έρωτας, εξάλλου.

Αν τραβήξεις τη σκανδάλη
φρόντισε τουλάχιστον
να το κάνεις σωστά.

Βγάλε με από τη μέση
μια κι έξω.

Εκεί μόνο μη μ' αφήσεις.

Στη μέση.

Μη μετατρέψεις το περίστροφο
σε μαχαίρι ατρόχιστο.

Επαγγέλματα

Όταν μεγαλώσω
θέλω να γίνω
αυτό που για εσένα
κανένας δεν μπόρεσε.

Αλεξάνδρα Τσώκλη

Το χωριό μου

Ανάμεσα σε Φλώρινα και Καστοριά
σε μια κοιλότητα κρυμμένο
λες και δεν θέλει να φαίνεται
είναι το χωριό μου.

Κι όμως
τόσο όμορφο
στους πρόποδες όγκων του Βιτσιού
ό,τι απέμεινε
όρθια ερείπια
από ανθρώπους που έφυγαν
στα πέρατα του κόσμου
για μια καλύτερη ζωή.

Ωστόσο, όπου κι αν πήγαμε
ποτέ δεν ξεχάσαμε το Σκλήθρο.
Γιατί πουθενά στον κόσμο
τα βουνά δεν είναι σαν εκεί
ούτε το χιόνι
και κυρίως
τα λουλούδια δεν μυρίζουν πουθενά
όπως μυρίζουν στο Σκλήθρο.

*Πέγκυ Ρόμπη***Αντίσταση**

Κρότος
 Οργή εγκαταλειμμένου Θεού
 Λάμψη
 Μνήμη λευκή σε πίσσα
 Γκρίζα διάβαση
 Τσούζουν τυφλωμένα τα μάτια
 Στάζει άηχη κραυγή
 σε διψασμένο χώμα
 Σημάδια στην ψυχή
 Γρατσουνιές από άμαθα νύχια
 σε γυάλινη κιθάρα
 Τρέχεις γυμνός
 Πιάνει αέρας, βροχή
 Πέφτεις σε τρύπα
 Μαζεύονται με τα νερά
 κάλυκες στυφοί
 Πράγματα που δεν έκανες
 Λόγια που δεν είπες
 Όχι γιατί δεν ήθελες
 Κρυώνεις
 Κοιτάς γύρω
 Δεν είσαι μόνος
 Κι άλλοι κυνηγημένοι
 Κι άλλοι σε τρύπες
 Κι αυτοί δεν έκαναν
 Κι αυτοί δεν είπαν
 Τυλιγόμαστε σε ένα πανό
 με κόκκινη γραφή.

Κουρασμένοι
 Μακριά από ασπίδες και κράνη
 Κοιταζόμαστε
 Έχει ο καθένας κρυμμένη
 τη δική του μολότοφ
 Πάμε ξανά
 Φωτιές ξανά
 Όλοι μαζί
 Όλοι μόνοι
 Πίσω από οδοφράγματα
 και κάδους σκουπιδιών
 εκείνος, κουνά λευκό μαντίλι
 Αντιστέκεται ο αέρας
 Αντιστέκεται η βροχή
 Μα κοπάζουν όλα
 Ανακωχή;
 Πάμε ξανά
 Κρατάμε λουλούδια
 Αναμμένα κεριά
 Καινούργια ματιά
 Άλλη φωνή
 Πλησιάζουμε
 Ο καθένας μόνος
 Ο καθένας μαζί
 Όρθιοι ξανά
 Γυμνοί απέναντι στην εξουσία του
 Χειροβομβίδα
 Κρότου
 Λάμψης
 Γκρίζα διάβαση
 Ψηλά το πανό

Κόκκινη λέξη
Τρεις κόκκινες τελείες
Χρόνος

Η πέμπτη εποχή

Απομακρύνεσαι...
 Λατρεύω το ανάλαφρο περπάτημά σου
 Μοιάζεις με αερικό σε δάσος
 Αναρωτιέμαι...
 Δεν ξέρω πότε σε αγαπώ πιο πολύ

Βγαίνεις από το μάνινο
 Κυλούν στις γάμπες σου σταγόνες μοσχολέμονου
 Τριγυρνάς ξυπόλητη, μισείς τις παντόφλες
 Σε παρατηρώ που ντύνεσαι
 Κάτι σιγοτραγουδάς
 Ο καφές σου έχει κρυσταλλώσει...

Χορεύεις
 Πόσο ζω για να σε ακούω να γελάς
 Δεν χωράει καμία έννοια στο νου μου
 Μα κι όταν είσαι λυπημένη
 Τα φρύδια σου σμίγουν
 σαν όλος ο πόνος του κόσμου να τα κατοικεί
 Πώς τότε να μην σε αγαπώ περισσότερο!
 Σου πάνε τόσο τα ψάθινα καπέλα
 Θαρρώ για εσένα γίνηκαν τα καλοκαίρια
 Και ο χιονιάς· που ψάχνω την τυλιγμένη ματιά σου
 Την άνοιξη ερωτεύεσαι όλη την πλάση,
 μελαγχολείς τα πρωτοβρόχια.
 Θα φτιάξω πέμπτη εποχή
 να σε χωράει ολόκληρη...

Κι οι γαλιφιές σου
 Εκεί στο παράθυρο, ο καπνός του τσιγάρου σου

μπαίνει μέσα κι εσύ να επιμένεις ότι δεν καπνίζεις ποτέ μέσα στο
σπίτι.

Καπνίζεις

Πώς να σε μαλώσω;

Μα θέλω να προσέχεις τον εαυτό σου

Ζωγραφίζεις πάντα μικρά παιδιά με γυρισμένη την πλάτη

Κοιτούν το μέλλον λες...

Αγαπώ τα μάγουλα και τα δάχτυλά σου που μετά από κάθε ζω-
γραφιά είναι γαλάζια.

Αχ αυτά τα παιδιά σου, μυρίζουν θάλασσα

Δεν είχα ποτέ φανταστεί γαϊδουράγκαθα μαζί με ανεμώνες και
στάχια

μέχρι που τα έσμιξες εσύ σε νερό μέσα στο βάζο

Έτσι κάπως κατάλαβα πως με διάλεξες

Έρχεσαι με ένα μήλο στο χέρι και κουρνιάζεις στην αγκαλιά μου

Η ζωή μου, ένα μήλο στα χέρια σου...

Μου λες καληνύχτα με πεταχτά φιλιά

Κοιμάσαι. Μοιάζεις τόσο εύθραυστη!

Τότε σ' αγαπώ πιο πολύ

Μα και το πρωί...

Ανοίγεις τα μάτια σου και μπαίνεις στα έγκατα της ψυχής μου

Είναι κι εκείνη η κηλιδούλα στο δεξί σου μάτι, ψήγμα χρυσού σε

πράσινα ποτάμια

Νομίζω αυτή χτίζει τον κόσμο κάθε ξημέρωμα...

Δε θέλω να αποφασίσω πότε σε αγαπώ πιο πολύ

Δίνε μου κι άλλο από εσένα

Να αποφασίσω να σ' αγαπώ χωρίς απόφαση

Στον τότε ενεστώτα σου

Ο αόριστος ενεστώτας σου
Με φώναζες.
Τόσο δυνατό το σάλπισμα
των ματιών σου
Οι ψυχοφύλακές μου
σκόρπισαν εδώ κι εκεί.
Με βρήκες...
Με άγγιξες.
Εύπηνησα από λήθαργο,
στη δική σου άνοιξη...
Έφυγες
Έπρεπε
Σε αγρύπνια με κρατάς
Να ακούσω...
Μήπως και 'ρθεις
Έθελες.
Αλλά, αλλά, αλλά...
Δεν ήταν η ώρα.
Χειμώνιασε.
Ρωτάς γιατί ακόμα;
Και σ' ερωτώ
Έχεις κοιτάξει ποτέ
μέσα στα μάτια σου,
να δεις πώς ανασταίνουν
ό,τι ποθούν;
Έχεις αγγίξει το δέρμα σου,
τα χείλη σου, τα χέρια σου;
Έχεις ακούσει τη φωνή σου
που τραγουδά κι όταν σιωπά;
Τι με ρωτάς;

Είδα το μέσα σου...
θα ζω εκεί.
Στον τότε ενεστώτα σου...

Βασιλική Χριστοφορίδου

Απουσία συνείδησης

Δεν ξέρω γιατί κλαίω
μπρος στο κατώφλι σου.
Δεν ξέρω αν καταρρέω
σε μια εκδήλωση σιωπής.
Αν είναι να παρελαύνω
για τον έρωτα,
θα ζητούσα απαλλαγή
άνευ όρων.
Στο ενδεχόμενο της έκθεσης
σε ανούσια βλέμματα
προτιμώ να γελώ
αντικριστά στη θλίψη.
Κι αν είναι όλοι να βαστούν
ομπρέλα στην καταιγίδα,
θα χρειαστεί να την κρατούν
και στα ουράνια τόξα.
Και μετά δεν ξέρω γιατί κλαίω
σε φυλακές που ξημερώνουν
χωρίς συγκατάθεση.

Μελομένη Βασιλειάδου

Έκθεση φωτογραφίας

Εικόνες στο παρελθόν
Φωνάζουν το όνομα σου
Φωτογραφίες παλιές
Ψάχνω να σε βρω

Οι τοίχοι μπερδεμένοι
Λόγια λιγοστά
Βλέμματα καυτά
Παρουσίες ηχηρές

Αισθήματα και θύμισες
Στροβιλίζονται στο σήμερα
Ζάλη προκαλούν
Χάνομαι, παραπατώ

Στους έρημους δρόμους

Στους έρημους δρόμους
παρουσίες λιγοστές
σκουρόχρωμες φιγούρες
πρόσωπα γνώριμα
εκφράσεις οικείες

Στους έρημους δρόμους
Το αγόρι περπατά σκυφτό
Δάκρυα υγραίνουν τα μάτια του
Τι κρύβει ο πόνος;
Ποιον έρωτα; Ποιον πόθο;

Στους έρημους δρόμους
αέρας κρυνώνει το σώμα
φύλλα κίτρινα σκορπίζουν
εικόνες κατακλύζουν τον νου
τραγούδι θλιμμένο ακούγεται

Στους έρημους δρόμους
το σάλι ξετυλίγει
χορός πάνω στο σώμα
χοντρές σταγόνες βροχής
ταξιδεύουν στο άπειρο.

Δήμητρα Καλεμκερίδου

Η τελευταία φορά

Πάλι η ίδια κατάσταση.
Πάλι η ίδια σκέψη.
Πάλι εξαφανίστηκες χωρίς καμιά προειδοποίηση.
Ούτε ένα βλέμμα· ούτε μια λέξη.
Δεν είπες τίποτα· απλά έφυγες.
Έφυγες και τώρα πια, τίποτα δεν έχει νόημα.
Ίσως ήταν λάθος να πιστέψω σ' εσένα.
Ίσως ήταν λάθος να πιστέψω σ' εμάς.
Η συνάντησή μας τυχαία.
Η κατάληξή μας· άγνωστη...

Μαρία Καλεμκερίδου

Μηδέν

Όταν τα μάτια σφαλίσουν
Όταν το μόνιτορ δείξει το κενό
Όταν το σώμα παγώσει
Τότε είναι που η ζωή
αρχίζει από το μηδέν

Νένα Εμποροπούλου

SARDANAPALUS

Σαν τον Σαρδανάπαλο,
τα πάντα γύρω μου να φλέγονται
καθώς αργοπεθαίνω.
Και συ, πολυπόθητο αγαθό μου,
στο πλάι μου να δακρύζεις.
Όχι επειδή ξεψυχώ.
Μα φοβούμενη
μη σε πάρω να βουλιάξουμε μαζί
στο νεκροκρέβατό μου.

Αυτοπορτραίτο

Είμαι
ένα βράδυ Κυριακής
σε υποτόνους του μπλε ουλτραμαρίν.
Μυρωδιές κοκτέιλ,
κέικ σοκολάτα-καπνός-καφεΐνη.
Indie ελληνικό,
και εναλλαγές ντεσιμπέλ με συχνότητα.
Είμαι
προδιάθεση παραμελημένης Δευτέρας.

Κλισέ

Ο άνδρας

Βαρύς κι ασήκωτος,
Τρεις επαναλήψεις και δεκαπέντε σετ
με τα βάρη των «πρέπει» του πατέρα.
Νεοσύλλεκτος με υπογεγραμμένο τρελόχαρτο.

Η γυναίκα

Απόψε προκαλεί την τύχη της.
Γοργό βήμα σε παράδρομους,
χαράματα,
βαθύ ντεκολτέ κι ο σταυρός στο χέρι.

Πέτρος Στογιάντσης

Πατμιακή έξοδος_μπαλαντα

Λαίμαργα ρουφάω το τσιγάρο.
Οι στάχτες φεύγουν απ' την Χώρα.
Μπλε αστεριού καπνίζει το φουγάρο.
Το βαπόρι δένει στην κατηφόρα.
Αγχώδη κουνιούνται τ' ιστιοφόρα,
αυτά στου λιμανιού την Σκάλα.
Προορισμός το σπίτι του Πυθαγόρα.
Θεέ μου, να 'χα μια κοκκινομάλλα.
Γ' άλλες ηπείρους σαλπάρω.
Νησάκι εμένανε συγχώρα.
Παντού μοναστήρια, θα σαλτάρω.
Τα θυμιατά θα βγουν θανατηφόρα.
Έφυγε η μάγισσα η Δώρα.
Με μαεστρία έχυνη τη στάλα.
Πέτρινου κάστρου σερβιτόρα,
ελληνικούς έβραζε με μια φουσκάλα.
Μακριά βλέπω έναν γλάρο,
πίσω απ' του σκοταδιού την μπόρα.
Μυρίζω βραστό μπακαλιάρο.
Κάποιον μάζεψε η νεκροφόρα.
Άλλος πέθανε από ψώρα.
Ο νεκροθάφτης, η παλιοκουφάλα,
περίμενε τα βυτιοφόρα,
Μου φώναξε, πού πας ρε κεφάλα;
Πες μου και εσύ Διαγόρα,
πού θα βρω του έρωτα δασκάλα;
Με σφιγμένα χείλη τραβάω ανηφόρα.
Φοβάμαι αλμυρή μην στάξει δροσοστάλα.

Βλέμμα στο κενό

Στο σημείο της ύπαρξης,
πού την ανυπαρξία συναντά
Εκεί βρίσκονται
Ψυχές λαμπρές
σκοτεινά πλάσματα τις φοβούνται
τις πετούν σε λιμνάζοντα νερά
Βουλιάζουν σε βρωμιές
Για μια ανάσα κολυμπούν
Τα ρεύματα δυνατά
Η στάθμη ανεβαίνει
Πνίγονται

Αθηνά Βόσδου

Τα Σάββατα

Τα Σάββατα σε σκέφτομαι συνήθως.
Όταν ο νους αδειάζει απ' της δουλειάς τον φόρτο
και το σεντόνι είν' απαλό στο στέρνο
και οι σκιές αλλάζουν στο δωμάτιο αργά,
σε σκέφτομαι.
Τα καρδιοσάββατα.

Επισκέπτες

Στο φως του λαμπατέρ
πλέκω με νιφάδες πορτρέτα φίλων
που λιώνουν
στο στόμα σαν φέρνουν τον καφέ.

Ταξίδι

Ταξίδεψα στον διάδρομο,
ανέβηκα τις σκάλες,
πήγα από δωμάτιο σε δωμάτιο,
κοίταξα τη θέα·
καμινάδα, στέγη,
παράθυρο κουζίνας,
μπαλκόνι, ο φοιτητής
δεν ήρθε ακόμη,
ένα περιστέρι, δύο,
απλωμένα ρούχα,
ένα χαλί στα κάγκελα
–θα πέσει δεν θα πέσει–
έχει πολύ αέρα σ’ αυτά τα πέλαγα.
Άφησα τη βαλίτσα στην είσοδο
έτοιμη να ‘ναι για άλλο ταξίδι.

Μοναξιά τριθέσια

Πλαγιάζοντας τον χρόνο
σε απρόσωπο κρεβάτι
να κοιμηθεί τον έβαλα.
Σκούπισα μετά τα ρήματα
που στέγνωσαν ακίνητα
σε σύρμα ατσάλινο
με μια λευκή πετσέτα
μη και τρομάζουν.

Ήσυχια τα έβαλα σειρά
σε ξύλινο ντουλάπι,
της μάνας μου η παλιά κουζίνα,
το ένα να κοιτά του αλλουνού την πλάτη
σε ανάπαυση.

Τα έκλεισα κατόπιν στο σκοτάδι,
λίγο να βλέπουν απ' την κλειδαρότρυπα
όρεξη αν έχουν τη νάρκη τους
ν' αφήσουν.

Πήρα τη σκούπα την χειρός
εκείνη από χόρτο, ξέρεις,
κάτι προθέσεις άκλιτες
είχαν γλιστρήσει απ' το τραπέζι
την ώρα που οι φθόγγοι
δύσκολα ανέβαιναν στον λάρυγγα
δίχως νερό.

Μπλεγμένες, όμως, ήταν
με κάτι αρνήσεις ανυπότακτες
οριστικές και με τελεία.
Μία προς μία τις ξεδιάλεξα,

τι να τις κάνεις
 τέτοιες προθέσεις καταχρηστικές
 και δούλες;
 Τις πέταξα απ' το κάγκελο ψηλά
 η πτώση τους να' ναι οδυνηρή,
 μακρά και με κατάληξη βαρεία.

Απρόθετα τώρα δοτική αφέθηκα στον ήλιο,
 με χάιδεψε, του γέλασα,
 της γενικής οι προσταγές φωνάζαν
 από μέσα σε κάτι αράχνες δίχρονες
 σε κάθετες γραμμές του τοίχου ξεχασμένες
 που οξύτονες μου φάνηκαν
 μες στις σκιές του νου μου.

Τις κοιτάξα, με κοιτάξαν
 χωρίς αιδώ καμία,
 δαντέλα αραχνοϋφαντη
 απ' της γιαγιάς τα χέρια
 σε σεμεδάκι δίσκου επάργυρου
 που κέρναγε λικέρ.

Τις άφησα αυτές εκεί ζευγαρωτές
 να σεργιανούν στα γύψινα
 και έπεσε το μάτι μου
 σε κάτι αίτια ποιητικά
 που είχα καρφώσει
 κάποτε σε όμορφες κορνίζες.
 Είχαν γκριζάρει τώρα πια
 σε παρελθόντα χρόνο.
 Πήρα τις σκόνες απαλά
 τον στίχο μη χαλάσω

και από ποιητικά, πεζά
μη γίνουν με τη βία.

Και πάνω που ετοιμαζόμουνα
ουσιαστικά ν' ασχοληθώ με το συρτάρι
εκείνο που κάθε σπίτι έχει
με κλειδιά αγνώστων υποκειμένων,
μη σου πω και αντικειμένων,
τσιμπιδάκια, λαστιχάκια, σβήστρες,
σπίρτα και φωτογραφίες γενεθλίων
ασύντακτα και σωρηδόν,
ακούστηκαν επιφωνήματα.

Τα ρήματα ξυπνήσαν στο ντουλάπι,
τεντώνονταν, απλώνονταν,
να βγουν από την τάξη θέλανε.
Πάμε, μου λέγαν, ντύσου, βάψου,
έξω να βγούμε με ανθρώπους.
Πήρα το σπρέι το ηρεμιστικό,
τα ράντισα σε λήθαργο να πέσουν πάλι,
μόν' της παντόφλας το φουρ-φουρ
ν' ακούγεται στους τοίχους
θέλω.

Βούλιαξα σε μοναξιά τριθέσια με γωνία
μαξιλάρια πήρα δυο στη μέση να τα βάλω,
τράβηξα κουβέρτα μαλακιά
να κρύψω το κεφάλι
και διάβαζα στα σκοτεινά σελίδα τη σελίδα
βιβλίο άγραφο προς το παρόν
με τίτλο κατοχυρωμένο και αντιεμπορικό συνάμα
«Για θλιμμένους μόνο».

Λίλιαν Πιτόσκα

Κρυστάλλινη σφαίρα

Σε κρυστάλλινη σφαίρα
έκλεισα κλειδί χρυσό
σε πράσινη κλωστή
ρόδι κόκκινο για γόνιμη ζωή
κρίκοι δένουν τον ήλιο στο βλέμμα σου
ματάκι γαλάζιο απόθεσα στο μαξιλάρι σου
παγίδα αστεριών στα κρινοδάχτυλά σου
καταιγίδα επιθυμιών σ' αδράχτι μαγικό
νιφάδες χαράς πετούν
στο στήθος σου ακουμπούν
φυλαχτό δυνατό
κρυφά το κρατώ
για σένα στο σκοτεινό μου μυαλό

Ποίηση

Ποίηση δεν είναι οι ακαταλαβίστικες λέξεις
χωρίς ουσία
δεν είναι οι σπάνιες και πολυποίκιλες λέξεις
Για μένα
ποίηση είναι ανοιχτή πληγή που σιγοαιμορραγεί παγίδευση
ψυχής
δημιουργία συναισθημάτων
ερωτήματα και απαντήματα
σε έναν κρυμμένο άνθρωπο μέσα μου
ώριμη σκέψη σε προσωπικές αγωνίες
Παλεύω με τις λέξεις και
νιώθω να με ρίχνουν κάτω
κι όμως ξαναγεννιέμαι
γιατί περιέχουν πολύ από μένα

She's gone (αδειανό πουκάμισο)

Ρούχα με ετικέτα φωτεινή
 Μούρη ένοχου γνωστή
 αδειανά από κορμί
 μπουκωμένα στην κραυγή
 τσιμεντωμένα σ' αυλή
 έζησες μία κόλαση αργή
 δεν δικαιολογείται κακιά στιγμή
 Να ξέρεις δεν φταις εσύ

Φωνές δεν ακούστηκαν
 παραθυρόφυλλα κλείστηκαν
 Ανάσες καυτές πάγωσαν
 Κατάστηθη η μαχαιριά
 κάποτε σε λάτρευε αυτή η ματιά
 τώρα σε ρίχνει σε γκρεμό
 νιώθεις ζωντανή στο νερό
 Να ξέρεις δεν φταις εσύ

Βλαβερή συνήθεια
 να αγαπάς, να εμπιστεύεσαι
 να προσδοκάς και όμως να γεύεσαι
 αίμα στα όμορφα σου χείλια
 ελπίζεις σε γλυκό καθρέφτισμα ψυχής
 σημάδια παραβλέπεις
 και δαίμονες ηρεμείς
 Να ξέρεις δεν φταις εσύ

Φονικό καρτέρι
 σε στοιχειωμένη ζωή
 στα μαύρα ντυμένη
 έρχεται η αυγή

◆

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

◆

Μελπομένη Βασιλειάδου

Παράδεισος

(Ο Μάνος είναι ένας νέος άντρας, πρώην κάτοικος μιας μικρής πόλης και νυν κάτοικος του Παραδείσου. Μέσα από τα νέα δεδομένα του σήμερα, μας αφηγείται την επίγεια αλλά και την υπέργεια ζωή του).

Η ζωή μου άρχισε και τελείωσε σ' ένα ψυχρό και λευκό δωμάτιο νοσοκομείου.

(Παύση)

Το ψύχος της εποχής ήταν άκρως αντίθετο με τη ζεστασιά της αγκαλιάς των γονέων μου. Το κλάμα μου, πριν από τριάντα πέντε χρόνια ήταν γι' αυτούς, η πιο όμορφη μελωδία. Και λίγα χρόνια πριν, έγινε ο εφιάλτης που κανένας γονέας δεν θέλει να βιώσει.

(Παύση)

Η άφιξή μου αποτέλεσε την υπέρτατη ευτυχία. Ένα γεγονός που το καρτερούσαν με ανυπομονησία. Μία επιθυμία που τους άλλαξε τη ζωή. Δυσκολεύτηκαν να με «συλλάβουν» γι' αυτό, η ανακοίνωση και μόνο της ύπαρξης μου έστω και σε εμβρυακή κατάσταση, αποτέλεσε την αρχή για μια σειρά από αλλαγές. Εγκατέλειψαν το ορεινό και απομακρυσμένο χωριό μας και εγκαταστάθηκαν στην πόλη, για λόγους καθαρά εγωιστικούς. Το παιδί τους θα ήταν κοντά, στους καλύτερους γιατρούς, στις αρτιότερες δομές, ιατρικές αλλά και εκπαιδευτικές. Όλες τις μοντέρνες και νεόπλουτες παροχές που φαντάζουν στις μέρες μας τόσο ψεύτικες.

Παρόλα αυτά, μάλλον είχαν δίκιο, γιατί εγώ τελικά είχα μία ωραία παιδική ζωή στην πόλη. Την αγάπησα περισσότερο από το χωριό. Η πρώτη ανάμνηση του τόπου μου, ήταν το κίτρινο κτίριο της μαιευτικής κλινικής καθώς έφευγα με τους γονείς μου για το σπίτι. Μία όμορφη μπλε κατοικία στο κέντρο της πόλης.

Τα χρώματα της εποχής ήταν το καφέ πράσινο στο απέναντι δάσος, το γκρι του τεραστίων διαστάσεων κτιρίου της τότε Νομαρχίας και τώρα περιφέρειας, το γκρι μπλε του ουρανού και το κόκκινο του πλακόστρωτου στο πεζόδρομο. Τα πρώτα μου βήματα τα έκανα δίπλα στο ποτάμι. Παρακαλούσα κάθε μέρα την μητέρα, να πάμε να ταΐσουμε τις πάπιες και τις χήνες. Μάζευα κάθε μεσημέρι τα ψίχουλα από το τραπέζι και τα έβαζα στο σακουλάκι μου.

Από τα πρώτα μου βήματα, ανακάλυψα την ομορφιά της πόλης και κοιτούσα γύρω μου με περιέργεια. Όπου και να έστρεφα το βλέμμα, γέμιζε η ματιά μου χρώματα, μυρωδιές και γεύσεις. Από τα λουλούδια στην ακροποταμιά, τα ψωμιά και τις πίτες του φούρνου μέχρι τις κρέμες και τις πάστες του ζαχαροπλαστέιου.

Οι παιδικές χαρές ήταν το καλύτερό μου. Περνούσα ατελείωτες ώρες εκεί, με τη μητέρα να στέλνει σχεδόν καθημερινά τον πατέρα να με φέρει πίσω αργά το βράδυ. Δεν ξεκολλούσα από τους κολλητούς μου, τον Νίκο και τον Πέτρο. Πόσο δυσκολευόταν ο καημένος ο πατέρας! Δεν ήταν ο μόνος. Και οι γονείς των φίλων μου με την σειρά τους περνούσαν τον ίδιο 'Γολγοθά'.

Το ίδιο συνεχίστηκε και στο γυμνάσιο. Οι ατελείωτες ώρες στην παλιά μπουάτ με την τεράστια πισίνα αλλά και οι βόλτες απέναντι στο ζωολογικό κήπο ήταν δραστηριότητες που με ευχαριστούσαν ιδιαίτερα. Εκεί μπροστά από το κλουβί των λύκων πρωτοφίλησα την πρώτη μου αγάπη. Τη Δάφνη. Την αγαπούσα αλλά κάποια στιγμή τελείωσε ο έρωτας μας. Έτσι για ένα μικρό διάστημα επέστρεφα νωρίς στο σπίτι και οι γονείς μου είχαν ησυχάσει, για λίγο.

(Παύση)

Όλα άλλαξαν ξανά όταν έγινα μέλος στη χορευτική ομάδα του τοπικού συλλόγου που είχε το κτίριο της δίπλα στο ποτάμι και φυσικά ως καλλίφωνος, στη χορωδία της πόλης. Η ενασχόληση με την παράδοση και τη μουσική με ωφέλησε σε πολλούς τομείς. Έκανα ταξίδια στο εσωτερικό αλλά στο εξωτερικό, αποκτώντας εμπειρίες και διακρίσεις. Δημιούργησα φιλίες που διατήρησα μέχρι το τέλος και κυρίως αγάπησα περισσότερο τον τόπο μου. Δεν ξέρω πόσες ώρες πέρασα στην περιοχή γύρω από το ποτάμι, στα βραχάκια αλλά και πάνω στον Σταυρό.

(Παύση)

Κι εκεί που έλεγα ότι τα πράγματα δεν θα μπορούσαν να γίνουν καλύτερα, γνώρισα τον αληθινό, τον απόλυτο έρωτα. Η Ανδρομάχη έγινε το κορίτσι μου, αργότερα η σύζυγός μου και λίγο καιρό πριν, η μητέρα του παιδιού μου. Μα τι αγάπη Θεέ μου, τι έρωτας! Ζήσαμε μαζί δέκα χρόνια. Μου λείπει.

(Παύση)

Μου λείπει η κόρη μου, μου λείπει ο πατέρας, μου λείπει η μητέρα.

(Παύση)

Οι αναμνήσεις είναι σκόρπιες. Τα πρόσωπα θολά. Τα μάτια υγρά.

Το άγγιγμα της μητέρας, είτε για χαρά είτε για την λύπη το ένιωθα απαλό. Το τρέμουλο στα χέρια της το ίδιο έντονο. Μόνο, που το ύστατο χάδι της έγινε δαγκάνα. Το βλέμμα της φωτεινό, ζεστό. Στον αποχωρισμό, έγινε μαύρο σαν σκιά καπνού.

Η φωνή του πατέρα απλωνόταν βροντερή και καθαρή. Φώναζε το όνομά μου, να έτσι: «Μάνο, Μάνο». Ο ήχος της υπάρχει ακόμα στο μυαλό μου. Το βάδισμα του σταθερό, ελαφρύ σαν αγέρας. Στο τέλος, έγινε ασταθές και βαρύ. Βαρύ σαν βράχος.

Τα φιλιά της Ανδρομάχης ήταν αλμυρά. Από την αρχή μέχρι το τέλος, σταγόνες από τα μάτια της έβρεχαν τα μάγουλα της σαν ποτάμια. Είτε από ευτυχία είτε από δυστυχία. Ήταν κατά κάποιο τρόπο το σήμα κατατεθέν της. Στην αρχή, αυτή της η ιδιαιτερότητα με ενοχλούσε, μετά όμως μου έδινε κουράγιο. Ειδικά στο τέλος, όταν έχασα την όραση μου. Ξάπλωνε πάνω μου και από το υγρό της πρόσωπο καταλάβαινα ότι ήταν κοντά μου. Αυτό με ησύχαζε, περιόριζε τις κρίσεις πανικού. Ένα της αλμυρό φιλι, ήταν αρκετό να με κάνει να κοιμηθώ.

(Παύση)

Η μικρή μου Αριάδνη άπλωσε τον μίτο της και στην κυριολεξία με έσωσε. Η γέννησή της, μου έδωσε παράταση ζωής. Όλοι οι γιατροί μου έδιναν έξι μήνες ζωής. Ξεπέρασα όλα τα προγνωστικά. Την είδα να πηγαίνει στον παιδικό σταθμό με τη ροζ τσάντα της και το μεγάλο κιτρινοκόκκινο παγουράκι. Τα τραγουδάκια της ηχούν ακόμα στα αυτιά μου μαζί και τα γέλια της. Το ίδιο και οι αγκαλιές της. Αισθάνομαι ακόμα τα χεράκια της γύρω από το λαιμό μου.

(Παύση)

Και να τώρα, την βλέπω που σχόλασε από το δημοτικό. Τελείωσε την τρίτη τάξη. Κρατάει στα χέρια το ενδεικτικό. Ήρθε η Ανδρομάχη και την πήρε. Μπήκαν στο αυτοκίνητο. Έφτασαν σπίτι. Η Αριάδνη χαμογελά. Η Ανδρομάχη κλαίει.

(Παύση)

Θεέ μου, θέλω να κλάψω κι εγώ αλλά δεν μπορώ. Εδώ στο παράδεισο έχουμε απαγορευτικό λύπης. Μόνο χαμόγελα. Άλλωστε, τι σόι παράδεισος θα ήταν αν επικρατούσε η θλίψη;

◆

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

◆

Ζωή Καραγεωργίου

Ερωτευμένος γυαλάκιας

Άλλη μια μέρα στο σχολείο έχει τελειώσει κι ο Βασίλης τριγυρνάει χαρούμενος στον δρόμο της επιστροφής. Σφυρίζει το αγαπημένο του τραγούδι και σκαλίζει με τον σουγιά του ένα ξύλο.

«Πούχου..... Επιτέλους Παρασκευή!»

Ένα τεράστιο χαμόγελο ζωγραφίζεται τα χείλη του και χοροπηδάει σαν αγριοκάτσικο μια στο πεζοδρόμιο και μια στο δρομάκι.

Όλη μέρα αραλίκι, ηλεκτρονικά και μπάλα στο πάρκο. Ποιος τον πιάνει! Βέβαια θα χρειαστεί να περιμένει δύο ολόκληρες μέρες για να ξαναδεί την Ερμίνα, το ωραιότερο κορίτσι του σχολείου. Ουφ! Μακάρι να του έδινε λίγη σημασία. Αυτή, όμως, δεν ξέρει καν ότι υπάρχει. Άλλωστε, ποιο κορίτσι θα ασχοληθεί με έναν γυαλάκια;

Γυαλάκια; Ωχ! Πάλι ξέχασε τα γυαλιά κάτω από το θρανίο του. Ποιος ακούει τη μαμά του τώρα.

«Πάλι τα ξέχασες; Δε σου είπα να τα φοράς συνέχεια; Πώς θα περάσει η υπερμετρωπία, αν τα βγάζεις συνέχεια;»

Ακούει ήδη στα αυτιά του την τσιριχτή της φωνή. Δεν το αντέχει. Ευτυχώς που το σχολείο είναι λίγα τετράγωνα πιο πέρα. Θα προλάβει να ξαναγυρίσει, αλλά όχι μόνος. Πρώτα φτάνει στην αυλή τους. Αφήνει προσεκτικά την τσάντα στο μπαλκονάκι. Σκύβει για να μην τον πάρει χαμπάρι η μαμά του. Περνάει προσεκτικά κάτω από το παράθυρο και πλησιάζει τον σκύλο του. Ο Φρέντι αρχίζει να πηδάει πάνω κάτω, να γαβγίζει και να μαστιγώνει τον αέρα με την ουρά του.

«Σουτ Φρέντι. Ήσυχχα», ψιθυρίζει ο Βασίλης στον σκύλο, αλλά εκείνος πού να σταματήσει! Πρέπει να κινηθεί με ταχύτητα, γιατί η μαμά του από στιγμή σε στιγμή μπορεί να εμφανιστεί στο μπαλκόνι. Με κίνηση σαν του Λούκυ Λουκ, τον λύνει και πετάγονται με μιας, μαζί στον δρόμο.

«Έλα Φρέντι. Πάμε παρέα στο σχολείο, να πάρω τα γυαλιά μου» τον χαϊδεύει και τρέχουνε λες και τους κυνηγούν άγριες ύαινες. Αν τους έπαιρνε χαμπάρι η μαμά του, αυτές δεν θα ήταν τίποτα μπροστά της.

Τώρα σημασία έχει να προλάβει την κυρία Ευτέρπη, την καθαρίστρια με τα μαλλιά σα βασιινιά¹, όπως λέει ο μπαμπάς του. Στον Βασίλη αρέσει πολύ να μιλάνε Θρακιώτικα. Οι λέξεις του φαίνονται αστέιες. Μα δεν είναι; Κατσούλα είναι η γάτα, ζάμπα ο βάτραχος και λιούλιουγκας η πασχαλιά.

Μόλις φτάνουν στο σχολείο, ο Βασίλης δεν καθυστερεί ούτε για να πάρει μια μικρή ανάσα.

«Φρέντι, περίμενε εδώ» δίνει εντολή στον καφέ σκύλο του που είναι τεράστιος, ίδιος ο Σκούμπι Ντου.

«Δεν έχω όρεξη να ακούω την κυρία Ευτέρπη να φωνάζει. Δεν της αρέσουν τα σκυλιά, το ξέρεις. Σε ένα λεπτό θα είμαι πίσω» τον κανακεύει και, σαν τον Φλας, κατευθύνεται προς την τάξη του.

Η πόρτα είναι ανοιχτή. Μπαίνει με μικρά και γρήγορα βηματάκια, πατώντας στις μύτες τον ποδιών του και ψάχνει κάτω από το θρανίο του. Τα γυαλιά του λείπουν! Είναι βέβαιος ότι τα άφησε εκεί. Καλύτερα να καιγόταν το ΧΒΟΧ παρά να πάθουν κάτι τα γυαλιά. Ήδη είχε εξαφανίσει το καινούριο του ζευγάρι πριν ένα μήνα. Αν ξαναγινόταν αυτό, θα έχανε αν όχι το φως του, σίγουρα την ακοή του από τις φωνές της μαμάς του.

«Τι ψάχνεις;», μια γλυκιά φωνή του παραλύει τα πόδια και του κόβει τη μιλιά.

«Λοιπόν θα μου πεις τι ψάχνεις για να σε βοηθήσω “Μπίλη”; Έτσι δεν σε φωνάζουν οι φίλοι σου;»

Πώς;! Η Ερμίνα γνωρίζει το παρατσούκλι του! Συγκεντρώνει όλες του τις δυνάμεις για να της απαντήσει. Δεν καταφέρνει όμως και να την κοιτάξει.

1 Βασιινιά = θάμνος

«Ψάχνω τα γυαλιά μου. Τα άφησα κάτω από το θρανίο μου, αλλά δεν τα βρίσκω».

«Δικά σου λοιπόν είναι αυτά;» ακούει τότε η φωνή της κυρίας Ευτέρπης. Πόση ώρα τους παρακολουθεί;

«Βασιλάκη, πού το έχεις το μυαλό σου, πολύ θα ήθελα να ΄ξερα. Βρε μπας κι είσαι ερωτευμένος και τα ξέχασες;» του κλείνει το μάτι πονηρά.

Η Ερμίνα τότε ξεσπάει σε γέλια. Ο Βασίλης νιώθει σαν ένα καρτούν που η γη ανοίγει και το καταπίνει. Πάλι γίνεται ρεζίλι και μάλιστα στο κορίτσι που του αρέσει. Αρπάζει τα γυαλιά του από την κυρία Ευτέρπη και φεύγει... ευχαριστώντας την. Νιώθει τα πόδια του σαν κοτρόνες, ασήκωτα. Μία και μοναδική φορά είχε την ευκαιρία να είναι μόνος με την Ερμίνα και βρέθηκε η βατσινομαλλούσα, να τον εξευτελίσει μπροστά της.

«Πάμε Φρέντι γρήγορα και μην κοιτάξεις ούτε στιγμή προς τα πίσω», μαλώνει τον σκύλο μόλις βγαίνει από την αυλόπορτα. Δεν ολοκληρώνει καλά την πρότασή του και ακούει δύο τσιρίδες. Ελέγχει την αυλή. Βλέπει έναν μαυροντυμένο άντρα να τραβάει την Ερμίνα και την κυρία Ευτέρπη μέσα στην τάξη του. Θυμάται την κλοπή που είχε γίνει πριν ένα μήνα σέ ένα άλλο σχολείο, εκεί κοντά. Είχαν πάρει όλους τους υπολογιστές από το εργαστήριο Πληροφορικής. Η κλοπή, όμως, είχε γίνει αργά τη νύχτα και κανένας δεν είχε καταλάβει τίποτα, μέχρι το πρωί που το ανακαλύψανε.

Τώρα δεν ήταν ούτε τρεις το μεσημέρι και ο μαυροντυμένος άντρας έδειχνε ατρόμητος και δυνατός.

«Φρέντι, πάμε γρήγορα να ειδοποιήσουμε τη μαμά».

«Ποια μαμά φιλαράκο;» ακούει πίσω του μια αντρική φωνή που τον αρπάζει και τον σηκώνει από τον γακιά. «Τρέξε Φρέντι, τρέξε», φωνάζει ο Βασίλης, στον σκύλο που δεν σταματάει να γαβγίζει, πριν προλάβει ο άντρας να τον τσακώσει και αυτόν. Φανερά εκνευρισμένος, σέρνει τον Βασίλη κακήν κακώς και τον οδηγεί στον συνεργάτη του, που περιμένει μαζί με τα κορίτσια.

Η καρδιά του ραγίζει μόλις βλέπει τα κατακόκκινα από το κλάμα μάτια της Ερμίνας. Δεμένη και φιμωμένη σε μία καρέκλα, αδύναμη να κάνει το παραμικρό. Ακριβώς πίσω της είναι η κυρία Ευτέρπη. Οι άντρες τον δένουν χειροπόδαρα πριν προλάβει να αντιδράσει και βγαίνουν γρήγορα έξω. Βιάζονται πολύ φαίνεται, γιατί ούτε του κλείνουν το στόμα ούτε κλειδώνουν την πόρτα. «Μη φοβάσαι, όλα θα πάνε καλά, θα δεις» ψιθυρίζει ο Βασίλης στην Ερμίνα με αυτοπεποίθηση. Έχει εξοργιστεί πολύ με αυτό που συμβαίνει στο αγαπημένο του κορίτσι. Σίγουρα θα βρει μία λύση. Το μυαλό του τρέχει ασταμάτητα. Έχει τον σουγιά μαζί του, αλλά τα χέρια του είναι δεμένα σφιχτά και δεν μπορεί να τον φτάσει. Ούτε η Ερμίνα μπορεί να βοηθήσει, γιατί τα χέρια της είναι δεμένα μαζί με της κυρίας Ευτέρης.

«Χρoutς, χρoutς, χρoutς» παρατηρεί το γρήγορο ξύσιμο στην πόρτα. Είναι ο Φρέντι.

«Πόμολο κάτω» τον καθοδηγεί ο Βασίλης. Η πόρτα ανοίγει. «Μπράβο αγόρι μου. Τον σουγιά. Βρες τον σουγιά και βάλ' τον στο χέρι μου».

Με τον Φρέντι κάθε απόγευμα παίζουνε Κλέφτες κι Αστυνόμους. Και να που αυτό θα του έβγαине τώρα σε καλό. Ο σκύλος ανακαλύπτει τον σουγιά στην πίσω τσέπη, τον πιάνει με τα δόντια του και τον τοποθετεί στα χέρια του Βασίλη. Εκείνος κόβει τα σχοινιά από τον ίδιο και από τα κορίτσια λες και είναι επαγγελματίας.

«Πάμε να φύγουμε πριν επιστρέψουν». Τραβάει την Ερμίνα από το χέρι, αλλά εκείνη, λες και την μάγεψαν, παραμένει στήλη άλατος.

«Για πού το βάλατε πουλάκια μου;» τον τρομάζει η φωνή του άντρα που εμφανίζεται στην πόρτα. Τελικά είστε πολύ πιο έξυπνοι κι ίσως πολύ πιο επικίνδυνοι από ό,τι φαντάστηκα. Γιάννη, έλα να με βοηθήσεις» φωνάζει βγάζοντας το κεφάλι του έξω από την πόρτα.

«Τώρα Φρέντι» δίνει εντολή ο Βασίλης και ο σκύλος ορμάει στον άντρα, που αν και γεροδεμένος, τον ρίχνει κάτω. Τα σάλια του σκύλου πάνω στον λαιμό του τον προειδοποιούν ότι ο σκύλος δεν

σηκώνει καμία αντίρρηση. Τον αρπάζουν και οι τρεις από τα πόδια και τον σέρνουν προς την αίθουσα.

«Τι συμβαίνει εκεί;» ακούγεται μία άλλη φωνή. Τότε η κυρία Ευτέρπη παίρνει την υδρόγειο σφαίρα που βρίσκεται επάνω στην έδρα. Κρύβεται στο πλάι της πόρτας και μόλις εμφανίζεται στο οπτικό της πεδίο ο δεύτερος άντρας, του την πετάει στο κεφάλι. Εκείνος αμέσως σωριάζεται λιπόθυμος. Φοβερό σημάδι... για καθαρίστρια! Δεν προλαβαίνουμε να πανηγυρίσουμε.

«Τρέξτε γρήγορα να φωνάξετε βοήθεια» τσιρίζει η κυρία Ευτέρπη.

Στην αυλή ο συναγερμός του σχολείου ηχεί σαν σωτήρια μελωδία. Σε δευτερόλεπτα δύο περιπολικά παρκάρουν μπροστά στην είσοδο.

Η κυρία Ευτέρπη περιγράφει με λεπτομέρειες τα γεγονότα. Ο Βασίλης και η Ερμίνα βρίσκονται σκεπασμένοι με μία μοσχομυριστή κουβέρτα, αγκαλιά, στο πίσω κάθισμα του ενός αυτοκινήτου της αστυνομίας. Περιμένουν τους γονείς τους, άλλα όχι με ιδιαίτερη λαχτάρα.

Τελικά δεν είναι κακό να είσαι ένας ερωτευμένος γυαλάκιας, σκέφτεται ο Βασίλης και χαμογελάει πιο ευτυχισμένος και περήφανος από ποτέ.

◆

ΠΕΖΟΠΟΙΗΣΗ

◆

Κατερίνα Κετσίδου

Ο δρόμος γράφει τη δική του βιογραφία Εγώ, δρόμος

Στην αρχή ήμουν χάος. Δεν θυμάμαι πώς γεννήθηκα πάνω σε πέτρες,
Σ' αγκάθια, σε βάτους και χώμα ξερό. Από τους βάτους μου, πεινα-
σμένοι

Διαβάτες ζητιάνευαν τα βατόμουρα να χορτάσουν κάπως την ασή-
μαντη

Ύπαρξή τους. Τω καιρώ εκείνω!

Άκου κοριτσάκι,

Σ' εσένα μιλώ. Σε σένα που κάθεται δίπλα μου, εδώ στο παγκάκι.

Δρόμος τ' όνομά μου και χαίρω πολύ! Νομίζουν πως με κολακεύουν

Οι άνθρωποι, με το να με φωνάζουν με ανθρώπινο όνομα κάποιου

Σπουδαιού κι ένδοξου. Τι να τα κάνω τούτα τα μάταια, αφού από
ουσιώδη

Δεν γνωρίζουν; Οι άνθρωποι.

Γαϊδούρια και βόδια κι αλόγατα και ρόδες και άρβυλα και τακούνια

Με ζυμώνουν με το τσαλαπάτημά τους καθ' όλη την ύπαρξή μου.

Αμέτρητες οι εποχές μου τρέχουν, σαν πάνω σε γραμμές τρένου, κα-
βάλα

Στον ίλιγγο αφήνοντας το αποτύπωμά τους. Μια συμφεροντολόγα
σκέψη με

Υπέμετρες καθυστερήσεις φυτεύει ένα δέντρο, θεμελιώνει ένα κτίσμα.

Κείνα 'κει απέναντι, τα βλέπεις; Οργώνουν και καρπίζουν ανθρω-
πους από σπόρους

Κι απ' ανθούς με λύπες κ' ελπίδες. Αλλάζουνε στέφανα σε γάμους
και στεφάνια σε

Κηδείες. Να, το Σάββατο πέρασαν κάμποσα γαμήλια γλεντοκόπια
με λύρες και

Νταούλια και ζουρνάδες, με κουκουλωμένους καυγάδες. Και την Κυριακή, πέρασε
Η κηδεία του παλικάριου. Καρφωμένο στο δέντρο το βρήκανε. Θρύψαλα σιδερικά το
Αυτοκίνητο όπου μέσα σ' αυτά, η ψυχή του μετανοιωμένη, ελευθερώθηκε.
Δεν θα τρέξει πιωμένο άλλη φορά. Στην άκρη μου, εκκλησιάκια στην σειρά δηλώνουν
μια μνήμη «ΕΝΘΑΔΕ ΚΕΙΤΑΙ»
Απέναντί μου γηράσκει ξεδοντιασμένο το προ αιώνων «ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟΝ» αρχοντικό.
Διατηρεί μνήμες από μεγαλεία, από χαρές, λύπες, απουσίες, θανατικά...
Κάποτε κοριτσάκι,
Ήρθανε εποχές δύσκολες. Πολύ δύσκολες. Μα πάρα πολύ δύσκολες. Τ' αστέρια χαμηλώνανε και σβήνανε τότε, χρόνια... πίσω στον χρόνο. Κι ένας ήλιος, τι να σου κάνει; Πώς να ζεστάνει το ατσάλι του πολέμου;
Να του βάλει έλεος και λογική στα εγκληματικά του; Την πείνα να χορτάσει;
Όμως, δεν τόβαλε κάτω ο ήλιος. Πήρε απ' τα νιάτα σου την φρόνηση
Απ' τα γηρατειά μου την τρέλα, κι άνοιξε ακτίνες και ανέβηκε μεθυσμένα.
Κι εδώ κάτω εγώ, το χαρακωμένο κατάξερο σώμα μου με πέτρες και με Οβίδες νήστευα. Νήστευε κι ένας ολόκληρος λαός, εκτός... εκτός από μερικούς
Καμπόσους. Καμπόσικα πως χόρταιναν απ' αδειανές γαβάθες;
Γενναία στην πλάτη μου άντεχα πόδια ξυπόλητα από πάγο και αίμα. Μάτια άδεια. Λιωμένα αδράχτια σε ξεραμένα χέρια, που κλώθανε τις μοίρες των
Αθλίων. Μανάδες ξεδιψούσαν με τα δικά τους δάκρυα το κλάμα απ' τα παιδιά τους.

Πονούσα με τον πόνο του σ' όποιονε λάχαινε πικρός λαχνός θανάτου.
Τον έσερναν απάνω μου με σφαλιστή την κάθε ελπίδα προς την
ελευθερία.

Μα ήρθε, και η θυσία παιάνισε ειρήνης τραγούδια. Και βγήκανε κο-
φίνια με

Τρυγήματα και ξύλα απ' τα βουνά κομμένα, κι ανάψανε φούρνοι για
ψωμιά

Κι ο έρωτας που ποτέ δεν λύγισε, πήρε φωτιά και φούντωσε και κύ-
λησε απ'

Τα βουνά στο κύμα. Αφού κι εγώ τον είδα. Όμως, μετά αργότερα,
ήρθανε

Χρόνια δίσεκτα. Για μερικούς πολλάκις.

Που λες κοριτσάκι,

Γύρνα και κοίτα στα νότα σου, 'κείνο το μακρινό ντουβάρι με τις
ρωγμές

Και τα πεσίματα από τους πλίνθους και τους σοβάδες. Εκεί απάνω
κάποτε,

Γράφανε για ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ κι αργότερα, πάνω από τον ξέθωρο αγκυ-
λωτό σταυρό,

ΨΩΜΙ-ΠΑΙΔΕΙΑ. Στα τενεκέδια με τις μπογιές πετούσανε τις βούρ-
τσες και

Εξαφανίζονταν σαν αγερικά, με μια φουσαρμόνικα, μ' ένα φιλί στο
στόμα

Έβλεπα αγάπη κι έρωτα μέσα σε κάθε αγώνα. Κι η στάχτη, όση απέ-
μεινε,

Γίνηκε μνήμη γίνηκε πάστρα στην δική μου ουτοπία. Ουτοπικά κα-
θάρισε

Με καυστικό υγρό την κάθε ελπίδα. Αγόρασε με δανεικά την αλχη-
μεία.

Πήρανε μπρος οι μηχανές, γεμίσανε οι τσέπες. Με κατασκεύασαν
παχύτερο

Φάρδαιναν τις γραμμές μου, βγάλανε λόγους έντιμους, με το αζη-

μιώτό τους.
Δες κοριτσάκι...
Που μεγαλώνεις σ' αυτά όλα τα χρόνια κι ανθίζεις με κορδέλες από
φως στα μαλλιά
Μια μυγδαλιά στο πέρασμά σου γεμίζει μ' ανθούς την νιότη σου
Και από μια μηλιά, δυο μήλα ξεστρατούν απάνω στα στήθια σου
Από το πέσιμό τους. Δίπλα σου, το τσαντάκι της παιδικότητας γί-
νεται
Σάκος της εφηβείας. Σε λίγες εποχές μεταμορφώνεται σε κολεγιακό
καπέλο
Επιτυχίας, με επιτυχίας υπογραφές μεγαλόπρεπες προς την αβεβαι-
ότητα.
Πάνω σε γραμμές κινούνται όλα. Τα πτυχία στα μανταλάκια. Στα κα-
λώδια τα
χελιδόνια, στο πεντάγραμμο τα νέα τραγούδια
Στις απλώστρες τα ρούχα, από παιδικά χέρια φτιαγμένα. Κάπου...
Ένα φουγάρο που βρυχάται καύσιμο, ένα δέντρο που το αναπνέει,
Άλλο δέντρο που διαρκώς καίγεται, η βροχή που δεν έρχεται. Η βρο-
χή που
Πλημμύρα γίνεται.
Βλέπεις κι εσύ κοριτσάκι,
Τον έρωτα που πάει κι έρχεται. Μετράς τα «Σ' αγαπώ» για εραστές
και φίλους
Πάνω σε τρένα, σ' αεροπλάνα, σε πλοία, σε παραλίες, πίσω από
Πόρτες κλειστές, Σ' εκδρομές και σ' αγκαλιάσματα, σε φιλιά, σε ψέ-
ματα και μυστικά
Και, σε παραπατήματα στα πλακόστρωτα του Νυμφαίου και της
Καρδαμύλης.
Ξέγνοιαστα παραπατήματα ευτυχισμένα και μεθυστικά. Νεανικά
τότε.
Τα «Σ' αγαπώ» που ήταν για σένα. Τα «Σ' αγαπώ» που βγήκαν από
σένα.

Σε βλέπω να περπατάς μπρος μου με ψηλά το κεφάλι σαν σε παρέλαση ζωής.
Να σε ακολουθούν δικοί σου άνθρωποι αγαπημένοι. Και της καρδιάς σου.
Ένα σμάρι από ρωμαλέους νέους, από πανέμορφες νέες, από ελπίδας παιδιά,
Από γερόντους αξιαγάπητους, από ανήμπορους ανθρώπους αγαπημένους, από
Σκυλιά πιστά...
Και τώρα, δεξ κοριτσάκι,
Δες εκείνο το πουλί, το αγριοπερίστερο, που κάθισε στην σιδεριά του μπαλκονιού
Κάτι σου κελαηδεί μα εσύ δεν το ακούς. Δεν ακούς την σιωπηλή φλυαρία του
Κόσμου που μαζεύτηκε γύρω σου. Δεν ακούς το φρενάρισμα των αυτοκινήτων.
Την σειρήνα του ασθενοφόρου. Δεν βλέπεις το άδειο όνειρο, που αφήνει άπνοα
Φιλιά στο μέτωπό σου. Δεν βλέπεις κι εμένα που σου εξιστορώ την μακρόχρονη
Ζωή μου, που μέσα σ' αυτήν ήσουν κι εσύ. Δεν βλέπεις τις καμένες απ' την ζωή
Σου κορδέλες στα λευκά σου μαλλιά. Δε βλέπεις τα μύγδαλα που ζάρωσαν
Πάνω στα χείλη σου, και τα δυο μήλα που ολοκλήρωσαν το πέσιμό τους. Πέσανε
Από τα στήθια σου. Μαζί τους και ο ήλιος έπεσε από τα μάτια σου.
Πνίγηκε στο
Ηλιοβασίλεμά του.
Σε βλέπω κοριτσάκι,
Να κάθεται στο παγκάκι κοιμωμένη βασιλοπούλα, να χαμογελάς.
Να χαμογελάς,

Διότι τα δύσκολα πέρασαν πια, για σένα. Έκατσες και λογάριασες,
 άραγε, δω στο
 Παγκάκι, πόσες δεκαετίες χρόνων περάσανε απ' την ζωή σου; Εφτά;
 Οχτώ; Εννιά;
 Εκατό; Άραγε τα ζύγιασες πάνω σε ζυγαριά, τι ζωή σου κάναν;
 Και τώρα,
 Πρόσεξε! Δες κοριτσάκι εκεί ψηλά στο γαλάζιο τ' ουρανού.
 Δυο πούπουλα ασπροπούπουλα, απ' το πουλί του μπαλκονιού, χο-
 ρεύουν.
 Σε σηκώνουν από τους ώμους σου. Αιωρούνται τα τσάκνα πόδια σου
 Κάτω από τις πτυχές των ρούχων σου. Μια όμορφη μαριονέτα γίνηκες
 Ίδια με αυτήν που μικρούλα σαν ήσουν, στην αγκαλιά σου μεγάλωνες.
 Δυο άλλα πούπουλα χαμηλώνουν κυματίζοντας στις πένθιμες ανά-
 σες του αέρα.
 Φορτώνονται τα λουριά του σάκου σου. Σ' ακολουθούν. Ο σάκος,
 Με την ζωή σου όλη.
 Πετάτε για τα σύννεφα. Άυλα. Μέσα σε φανταστική ευτυχία.
 Εδώ κάτω οι κολασμένοι, σου τραγουδούν για « καλό παράδεισο».
 Πονούν.
 Το καπέλο σου παίρνει φωτιά. Καιγόμενη βάτος. Καιγόμενος πά-
 γκος. Καίγομαι κι
 Εγώ από ανησυχία και φόβο για την γη, για την θάλασσα, για την
 ειρήνη του κόσμου και... άραγε, για το τέλος αυτής της εποχής;

Εγώ, ο Δρόμος

Απέμεινε το παγκάκι άδειο δίπλα στον Δρόμο, να ζουν μαζί τα δύο, την αβεβαιότητα των επικίνδυνων αλλαγών του κόσμου. Ο Δρόμος να γράφει την ζωή του, μ' αυτούς που φεύγουν, μ' αυτούς που έρχονται... Δύο λευκά πούπουλα όμως, χορεύουν στον αέρα ερωτικό χορό ζωής στο γαλανό τ' ουρανού, για την συνέχεια του ανθρώπου.

◆

ΣΕΝΑΡΙΟ

◆

Λίλιαν Πιτόσκα

Ένα δαχτυλίδι με μπριγιάν

ΣΚ.1 – Εξωτερική σκηνή: Σταθμός τρένων Φλώρινας – 30 Απριλίου 1943

Οι Εβραίοι της Φλώρινας, έχοντας όλοι στο πέτο τους το κίτρινο τσόχινο αστέρι, έρχονται από την αυλή του πρώτου και δεύτερου δημοτικού σχολείου σε χαλαρές γραμμές κατά οικογένειες σπρώχνοντας ξύλινα μικρά κάρα με το βιος τους.

Μία γυναίκα η Μαριάνθη χωρίς αστέρι στο πέτο κάθεται κάτω από ένα δέντρο, κρατάει ένα μικρό μπογαλάκι και πλησιάζει μία γυναίκα μέσα στο πλήθος των Εβραίων.

ΜΑΡΙΑΝΘΗ

Ραχήλ καλή μου Ραχήλ Τι κρίμα που φεύγετε
Τι κρίμα που χάνω την καλύτερή μου φίλη

ΡΑΧΗΛ

Μη στεναχωριέσαι, μας είπαν ότι θα είμαστε καλύτερα εκεί που
πάμε

ΜΑΡΙΑΝΘΗ

Πώς θα 'στε καλύτερα, μακριά από τα σπίτια σας

ΡΑΧΗΛ

Μας υποσχέθηκαν θα μας δώσουν καινούργια σπίτια, ωραία και
πολύ καλές δουλειές. Μη φοβάσαι για μένα θα σου γράψω και
όταν μπορέσεις και αλλάζουνε τα πράγματα Θα έρθεις να με
δεις στο νέο μου σπιτικό.

ΜΑΡΙΑΝΘΗ

Ναι θα 'ρθω, σίγουρα θα 'ρθω, θέλω να δω και τον Αβραάμ πώς θα χει μεγαλώσει (σκύβει και φιλάει το αγοράκι που κρατάει τη φούστα της μαμάς του)

ΡΑΧΗΛ

Και όταν θα 'ρθεις θα σου κάνω ό,τι φαγητό κοσέρ θέλεις, θα σου κάνω και μπάμπκα

ΠΑΥΣΗ Η Μαριάνθη δίνει το μπογαλάκι που είχε

ΜΑΡΙΑΝΘΗ

Εδώ σου έχω ψωμί, ελιές και κέικ για το δρόμο να δώσεις στο παιδί

ΡΑΧΗΛ

Αχ Ξέχασα.. Δεν πρόλαβα να πάρω λίγο γάλα για το παιδί Η Ραχήλ βγάζει από το δάχτυλό της ένα δαχτυλίδι που λαμπυρίζει με μπριγιάν

ΡΑΧΗΛ

Σε παρακαλώ... πάρ' το και πήγαινε να μου φέρεις ένα μπουκάλι γάλα για τον Αβράμη μου.

Η Μαριάνθη παίρνει το δαχτυλίδι και φεύγει.

Αρχίζουν με βιασύνη να επιβιβάζουν στα εμπορικά βαγόνια (χωρίς καθίσματα) γυναίκες παιδιά και άντρες

Η Μαριάνθη επιστρέφει τρέχοντας με ένα μπουκάλι γυάλινο, γεμάτο γάλα. Τη στιγμή που φτάνει στο σταθμό, το τρένο ξεκινάει.

Μένει σαστισμένη να κοιτά το τρένο που φεύγει.

Η σκηνή κλείνει με τη Μαριάνθη να της φεύγει το μπουκάλι με το γάλα από το χέρι και να σπάει με θόρυβο και μετά το πίσω μέρος του τρένου να απομακρύνεται.

Ζωή Καραγεωργίου

Κοιλιά κάλια

(Διασκευή του «Μου αφήνεις πενήντα δραχμές για τσιγάρα;»
του Θ. Βαλτινού)

Εξωτερικό. Δρόμος Τρίπολη 2023. Καλοκαίρι – μεσημέρι

ΗΛΙΟΣ σε ξάστερο ουρανό. Παίζει το ΤΡΑΓΟΥΔΙ «Στον σταθμό του Μονάχου». ΣΤΑΓΟΝΕΣ ιδρώτα κυλούν στο πρόσωπο του ΒΛΑΝΤΙΜΙΡ (35), ο οποίος κατευθύνεται με ταχύτητα προς τα ταξί. Χτυπάει το τζάμι του αυτοκινήτου του ΘΑΝΑΣΗ (60). Κατεβαίνει το τζάμι.

ΒΛΑΝΤΙΜΙΡ

Νοσοκομείο, παιντί, Ατίνα

ΘΑΝΑΣΗΣ

Τώρα; (κοιτάζει την ΩΡΑ στο ταμπλό. Δείχνει 2.00 μ.μ.). Σχολάω γιατί.

ΒΛΑΝΤΙΜΙΡ

Κοιλιά κάλια, παιντί

ΘΑΝΑΣΗΣ

Πού είναι το παιδί;

ΒΛΑΝΤΙΜΙΡ

Ίρμα! Σάγιντετσι μπισουράτεν (γυναίκα γρήγορα)

Εμφανίζεται μια νεαρή γυναίκα, η ΊΡΜΑ (25) που φοράει μαντήλα και κρατάει μικρό ΠΑΙΔΙ (2,5) στην αγκαλιά της. Στέκονται και κοιτάνε τον Θανάση.

ΘΑΝΑΣΗΣ

Άντε μπείτε πριν αλλάξω γνώμη.

Ο Βλαντιμίρ της ανοίγει την πόρτα κι εκείνη μπαίνει στο αυτοκίνητο. Μπαίνει κι αυτός από την άλλη.

ΘΑΝΑΣΗΣ

Από πού είσαι;

ΒΛΑΝΤΙΜΙΡ

Συρία

Η ΩΡΑ στο ταμπλό είναι 2.30μ.μ. Ο Θανάσης κοιτάζει μέσα από τον ΚΑΘΡΕΦΤΗ το πρόσωπο του Βλαντιμίρ, που είναι κολλημένο στον ΔΡΟΜΟ... Ακούγεται το ΠΑΙΔΙ και η ΜΑΜΑ που το κανακεύει με ψιθύρους. Η ΩΡΑ στο ταμπλό είναι 3.00μ.μ. Ο Θανάσης ξανακοιτάζει μέσα από τον ΚΑΘΡΕΦΤΗ το πρόσωπο του Βλαντιμίρ, που είναι ακόμα κολλημένο στον ΔΡΟΜΟ. Η ΩΡΑ στο ταμπλό είναι 4.00μ.μ. Ο Θανάσης ξανακοιτάζει μέσα από τον ΚΑΘΡΕΦΤΗ το πρόσωπο του Βλαντιμίρ, που είναι ακόμα κολλημένο στον ΔΡΟΜΟ. Το ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ τρέχει και φτάνει στον ΠΑΙΔΩΝ. Το ταξί σταματάει. Ο Βλαντιμίρ κατεβαίνει, ανοίγει την πόρτα να κατέβει η γυναίκα του και τρέχουν στο νοσοκομείο. Ο ΘΑΝΑΣΗΣ ανοίγει ένα ΠΑΚΕΤΟ τσιγάρα, βγάζει ένα, κατεβάζει το παράθυρο και καπνίζει. Ανοίγει το ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ και ακούει ρεμπέτικα. Από την ΕΙΣΟΔΟ του νοσοκομείου δεν βγαίνει κανείς. Ο Θανάσης κοιτάζει το ταμπλό. Η ΩΡΑ δείχνει 15 λεπτά αργότερα. Βγαίνει από το αυτοκίνητο.

ΘΑΝΑΣΗΣ

Πού 'σαι ρε Βλαντιμίρ; (Βγαίνει τρέχοντας από την είσοδο του νοσοκομείου ο άντρας και τον πλησιάζει). Α!

ΒΛΑΝΤΙΜΙΡ

Έουρος;

ΘΑΝΑΣΗΣ

Δώσε 100 και είμαστε οκ; Τι λες;
Ο Βλαντιμίρ ανοίγει το ΠΟΡΤΟΦΟΛΙ. Έχει 2 πεννητάρικα. ΤΟ ΧΕΡΙ του τρέμει καθώς τα δίνει. Τα ΧΕΙΛΗ του είναι σφιγμένα.

ΘΑΝΑΣΗΣ

Τι είναι ρε Βλαντιμίρ;

ΒΛΑΝΤΙΜΙΡ

Ουφ! (Δίνει τα χρήματα στον Θανάση που τα ΔΙΠΛΩΝΕΙ και τα βάζει στην ΚΩΛΟΤΣΕΠΗ). Σιζαρέτο (δείχνει ότι καπνίζει και κατεβάζει το κεφάλι).

ΘΑΝΑΣΗΣ

Α! Έσκασες ε; Όλα καλά θα πάνε. Να πάρε το δικό μου ΠΑΚΕΤΟ. (Βγάζει από το αυτοκίνητο το πακέτο με τα τσιγάρα). Καινούριο είναι.

Ο Βλαντιμίρ παίρνει το πακέτο. Εξακολουθεί να έχει κατεβασμένο το κεφάλι του.

ΘΑΝΑΣΗΣ

Τι 'ναι πάλι;

Ο Βλαντιμίρ βγάζει από την πίσω τσέπη του παντελονιού του ένα χαρτί και τη δίνει στον Θανάση.

ΘΑΝΑΣΗΣ

Αιγάλεω;

ΒΛΑΝΤΙΜΙΡ

Αντερφό.

ΘΑΝΑΣΗΣ

Δεν έχεις έουρο ε; Μας έβγαλες από το πρόγραμμα θα μας βάλεις και μέσα. Πάρε αυτά (του δίνει 20 ευρώ που βγάξει από την τσέπη του πουκαμίσου του) και άντε στο παιδί σου γρήγορα.

Ο Βλαντιμίρ ανεβοκατεβάζει το κεφάλι του και φεύγει. Ο ΘΑΝΑΣΗΣ τον παρατηρεί από πίσω. Το παντελόνι του είναι ΣΚΙΣΜΕΝΟ και η σόλα από το ένα παπούτσι ξεκολλημένη. Ο ΘΑΝΑΣΗΣ κουνάει το κεφάλι, με σφιγμένα χείλη. Μια ΣΤΑΓΟΝΑ ιδρώτας κυλάει στο πρόσωπό του. Μπαίνει στο αυτοκίνητό του, ανοίγει το ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΟ και το ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ κάνει αναστροφή στον δρόμο και φεύγει. ΑΚΟΥΓΕΤΑΙ το ΤΡΑΓΟΥΔΙ «Στον σταθμό του Μονάχου» και ο ΗΛΙΟΣ είναι λαμπερός.

Είπαν για την Ομάδα Δημιουργικής Γραφής της Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας...

Με την Ομάδα Δημιουργικής Γραφής της Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας είχα την ευκαιρία να συναντηθώ διαδικτυακά, δυστυχώς, μόνο μια φορά. Αλλά αυτή η μια και μοναδική φορά ήταν ικανή να με κάνει να αισθανθώ πως γύρω μου είχα ανθρώπους που αγαπούσαν και σεβόντουσαν το κείμενο και τον δημιουργό του. Κυρίως όμως σεβόντουσαν την δικιά τους ιδιότητα – αυτή του δημιουργικού αναγνώστη. Ελπίζω να έχω και στο μέλλον την ευκαιρία να συναντηθώ και πάλι με τα μέλη αυτής της Ομάδας. Μα τώρα θέλω να τους στείλω τη χαρά μου για την έκδοση αυτού του τόμου, που αποδεικνύει το πάθος και τη συνέπεια με τα οποία, όλοι μαζί και ο καθένας και η καθεμία ξεχωριστά, βαβίζουν έχοντας πλάι τους τη λογοτεχνία.

Μάνος Κοντολέων,
συγγραφέας

«Βρέθηκα» με την Ομάδα Δημιουργικής Γραφής της Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας πρόσφατα και χρησιμοποιώ τα εισαγωγικά, γιατί αυτό συνέβη διαδικτυακά. Δεν υπάρχει κάτι πιο ευοίωνο από ανθρώπους που αγαπούν τη λογοτεχνία, ζουν για αυτήν αλλά και μέσα από αυτήν. Αυτά είναι τα άτομα που εγώ γνώρισα και ελπίζω να βρεθώ μαζί τους και δια ζώσης το συντομότερο για να κάνουμε ένα ακόμα λογοτεχνικό ταξίδι αυτή τη φορά κρατώντας ο ένας το χέρι του άλλου.

Στέφανος Αλεξιάδης,
συγγραφέας

Η Λέσχη Πολιτισμού Φλώρινας και η ομάδα δημιουργικής γραφής είναι μια όαση μέσα στην άγονη έρημο των καιρών. Συγχαρητήρια σε όλους τους συμμετέχοντες και στον συντονιστή Στέλιο Λιθοξοΐδη, που με προσωπικό πείσμα διατήρησε ψηλά τον πήχη της δημιουργικότητας και της έμπνευσης.

Δημήτρης Νάσκος,
συγγραφέας και μουσικός

Εύχομαι η έμπνευση, η φαντασία, η έκφραση και η δημιουργία να ρέουν ασταμάτητα όπως τα νερά του ποταμού Σακουλέβα.

Κώστας Ευκομηνός,
ηθοποιός

Στην ελληνική Εκπαίδευση η Δημιουργική Γραφή και η λογική που τη διέπει εντάχθηκαν επισήμως με τη συγγραφή των Νέων Προγραμμάτων Σπουδών για όλες τις βαθμίδες το ακαδημαϊκό έτος 2020–2021. Είχα την τιμή να είμαι ο Επόπτης του γνωστικού αντικείμενου της Λογοτεχνίας στο Λύκειο και διαπιστώνω από την μέχρι σήμερα πιλοτική του εφαρμογή (θα ακολουθήσει άμεσα η συγγραφή των νέων σχολικών εγχειριδίων) τον ενθουσιασμό μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών και τη διαφορετική προοπτική που παρέχει η Δημιουργική Γραφή για την προσέγγιση και τη διδασκαλία της Λογοτεχνίας, της Γλώσσας, της Ιστορίας, αλλά και των περισσότερων μαθημάτων από τις θετικές επιστήμες. Πρόκειται ουσιαστικά για την αλλαγή του παραδείγματος, όπως συνηθίζουμε να αποκαλούμε τις μεγάλες, ρηξικέλευθες και ουσιαστικές πολιτισμικές τομές που επιχειρούνται.

Με έδρα τη Φλώρινα το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Δημιουργική Γραφή» από το 2008 σύστησε και θεραπεύει το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο. Από το 2012 που ανέλαβα τη Διεύθυνσή του διέκρινα τρεις Κατευθύνσεις («Συγγραφή», «Εκπαίδευση»

και «Σενάριο»), ενώ από το ακαδημαϊκό έτος 2024–2025 θα λειτουργήσει και μία τέταρτη, εξόχως ενδιαφέρουσα, η «Ποντιακή Λογοτεχνία». Η επιστημονική συμβολή της λειτουργίας του Προγράμματος αποτυπώνεται και στη διεξαγωγή πέντε (5) διεθνών συνεδρίων που έχουμε διοργανώσει μέχρι στιγμής (ένα ανά διετία) με τη συμμετοχή μερικών από τους σημαντικότερους συγγραφείς (ποιητές και πεζογράφους) και ακαδημαϊκούς του κόσμου στην κυριολεξία. Να σημειώσω emphaticά ότι έχουμε προβεί στην παροχή εκατοντάδων σεμιναρίων επιμόρφωσης σε όλη την Ελλάδα στην τυπική και στην άτυπη Εκπαίδευση και δράσεων που προωθούν και εξελίσσουν την εργαστηριακή λογική της Δημιουργικής Γραφής. Ενδεικτικά αναφέρω τη δεκαετή συνεργασία και τα προσφερόμενα μαθήματα σε εβδομαδιαία βάση σε διάφορα σωφρονιστικά ιδρύματα (φυλακές) σε όλη την Ελλάδα, τις από κοινού εκδηλώσεις με την πολιτιστική ομάδα του Πανελληνίου Συλλόγου Παραπληγικών – παράρτημα βόρειας Ελλάδας, τις εκδόσεις συλλογικών τόμων, τις επιδραστικές πολιτιστικές παρεμβάσεις σε ολόκληρη την επικράτεια.

Απότοκο όλων αυτών των προσπαθειών είναι οι απόφοιτοί μας και οι απόφοιτές μας να οργανώνουν πια σε προσωπικό επίπεδο ή και σε συνεργασία μαζί μας εκδηλώσεις και δράσεις και όχι μόνο στον ελληνικό χώρο! Ο αγαπημένος μου Στέλιος Λιθοξοΐδης, εκπαιδευτικός ο ίδιος στον χώρο της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και πολλά υποσχόμενος πεζογράφος, οραματίστηκε το δικό του μονοπάτι στον δρόμο της Δημιουργικής Γραφής και το «ισιώνει», το «πλαταίνει» και το «φροντίζει» εδώ και μια πενταετία. Προσπάθησε για κάτι παραπάνω από έναν όμιλο ή μία ιδιωτική ομάδα Δημιουργικής Γραφής ο απόφοιτος μεταπτυχιακός φοιτητής μου και δάσκαλος πια ο ίδιος άλλων μαθητών και ανθρώπων. Και τα κατάφερε να οργανώσει και να θεσμοθετήσει μια πολιτιστική ομάδα με άξονα τη Δημιουργική Γραφή, ανοιχτή για κάθε άτομο που αγαπά τη γραφή. Κοντά στον Στέλιο έχουν τη δυνατότητα να θητεύσουν, να μοιραστούν, «να κόψουν δρόμο», να γίνουν καλύτεροι/ες

αναγνώστες/τριες, κριτικά σκεπτόμενοι/ες πολίτες και με πολλές πιθανότητες καλοί/ές συγγραφείς. Πολύ σημαντικό ότι το πέτυχε στην πόλη του, στη Φλώρινα και μετρά ήδη πέντε (5) χρόνια λειτουργίας. Μία ομάδα που δεν αρκείται, ως συνήθως, στις δέκα (10) με δώδεκα (12) συναντήσεις, αλλά μία ομάδα παραγωγής πολιτισμού που σφυρηλατεί την τέχνη της γραφής με ενιαίο κυτταρικό πυρήνα και τόσες γόνιμες και ενδιαφέρουσες ατομικές εκφράσεις που σαρκώνονται στο τέλος της κάθε χρονιάς στην έκδοση ενός συλλογικού έργου.

Στέλιο, θερμά συγχαρητήρια για όσα έκανες μέχρι σήμερα. Συνέχισε να μεταλαμπαδεύεις τον κοινό αξιακό κώδικα της Δημιουργικής Γραφής που μοιραζόμαστε στους/στις μαθητές/τριές σου, γιατί η αρμονία της ανθρώπινης ύπαρξης έχει εφалτήριο τη γραφή και τη δημιουργικότητα.

Σε παρακολουθώ και σε καμαρώνω διαρκώς.

Με αγάπη και θαυμασμό ο δάσκαλός σου

Τριαντάφυλλος Η. Κωτόπουλος,
*καθηγητής δημιουργικής γραφής
και νεοελληνικής λογοτεχνίας
– ποιητής*

Είχα την ευκαιρία πριν από κάποιο διάστημα να επισκεφθώ ηλεκτρονικά την Ομάδα Δημιουργικής Γραφής της Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας και να γνωρίσω τον Στέλιο Λιθοξοΐδη και το έργο της Ομάδας Δημιουργικής Γραφής της Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας από κοντά. Όσο ο ψηφιακός και ηλεκτρονικός κόσμος μας επιτρέπει το «από κοντά». Από καιρό ήθελα με κάποιον τρόπο να εκφράσω τον θαυμασμό μου και να δώσω τα συγχαρητήριά μου στα μέλη της Ομάδας, γιατί παρά τους δύσκολους καιρούς που διανύουμε, βρίσκουν τον χρόνο να γράψουν, μεταφέροντας τις σκέψεις τους στο χαρτί. Αυτή η ευκαιρία μου δόθηκε σήμερα, όταν ο Στέλιος μου

μίλησε για την δημιουργία αυτής της έκδοσης. Σας ευχαριστώ που συνεχίζετε και γράφετε και συνεισφέρετε στον πολιτισμό.

Giorgio Frangi,
εκδότης και συγγραφέας

Μια από τις ομορφότερες στιγμές μου ήταν όταν βρέθηκα προσκεκλημένη της Ομάδας Δημιουργικής Γραφής της Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας. Δεν υπάρχει ωραιότερο συναίσθημα από το μοίρασμα κοινών βιωμάτων και συναισθημάτων με ομότεχνους, με ανθρώπους με τις ίδιες ευαισθησίες, τις ίδιες ανησυχίες, την ίδια αγάπη· το γράψιμο. Γιατί η πένα ελευθερώνει. Η συγγραφή εισχωρεί στους απαγορευμένους δαιδάλους της ψυχής μας και απελευθερώνει τους δαίμονες της ανησυχίας μας αλλά και όσα κρύβονται στα αθέατα, στα μυστικά σοκάκια του μυαλού πιστεύοντας πως κρύφτηκαν καλά. Το χέρι μας όμως ‘τρώγεται’, η ψυχή λαχταρά, οι ήρωες προβάλλουν απρόσκλητοι εισβολείς της καθημερινότητάς μας και απαιτούν εγωιστικά την αμέριστη προσοχή μας μέχρι να γραφτεί η ιστορία τους. Μόνοι μας πολλές φορές αρνούμαστε, θέτουμε εμπόδια, αδυνατούμε... και έρχεται η Ομάδα Δημιουργικής Γραφής της Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας να μας βγάλει από το τέλμα, την αναβολή, την άρνηση, δείχνοντάς μας τρόπους, μεθόδους, εναύσματα.

Εύχομαι να συνεχίσετε να δίνετε κίνητρα, να ενοχλείτε συγγραφικά τη δυστοκία και να λάμπουν ιστορίες του νου και της ψυχής.

Καλή συνέχεια στα απάτητα, αχαρτογράφητα ακόμη, συγγραφικά μονοπάτια.

Φωτίου Άννα,
συγγραφέας

Έχω την τύχη να γνωρίζω την Ομάδα Δημιουργικής Γραφής της Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας σχεδόν από τη δημιουργία της. Η δυναμική της παρουσία στην πόλη αλλά και έξω από τα όρια αυτής είναι αναμφισβήτητη. Η τέχνη και ο πολιτισμός ανθρώπων γεμάτων ενέργεια και όρεξη για δημιουργία μόνο όμορφα αποτελέσματα μπορούν να δώσουν. Ο Στέλιος Λιθοξοΐδης μαζί με την ομάδα του μας κάνουν όλους «συνδημιουργούς» και καταφέρνουν το δυσκολότερο, να ανθίζουν οι φλωρινανθοί μέσα στο κατάλευκο χιόνι.

**Μάρτζυ Κοντέσσα,
συγγραφέας**

Τα **21 μολύβια** συνιστούν μια συλλογική έκδοση πεζογραφίας, ποίησης, πεζοποίησης, θεατρικού κειμένου, σεναρίου και λογοτεχνίας για παιδιά. Σταχυολογούν τα πονήματα που έχουν γραφτεί στο πλαίσιο των συναντήσεων της Ομάδας Δημιουργικής Γραφής, της Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας. Θεματική των έργων που εμπεριέχονται στη συλλογή είναι το δομημένο τοπίο της Φλώρινας. Κοινός παρονομαστής η αγάπη για τη Φλώρινα και η αγάπη για τη γραφή.

Η **Ομάδα Δημιουργικής Γραφής της Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας** ιδρύθηκε το 2019 από τον Στέλιο Λιθοξοΐδη. Στα πέντε χρόνια λειτουργίας της απαριθμεί δεκάδες μέλη και υποστηρικτές στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Μέλη της έχουν διακριθεί από εγχώριους και διεθνείς φορείς. Εκτός από την παρούσα συλλογή, το 2020, έγινε και μία ακόμη έκδοση με τίτλο «Φλωρινανθοί» από τη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Φλώρινας «Βασιλική Πιτόσκα».

Δημόσια
Κεντρική
Βιβλιοθήκη
Φλώρινας
Βασιλικής
Πιτόσκα

ISBN 978-618-86482-3-4

9 786188 648234